



Xəzərdə Azərbaycan "Tufan"ı

Dəniz sərhədlərinin mühafizəsinin infrastrukturunu davamlı modernləşdirilir və təkmilləşdirilir



Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev yanvarın 10-da Dövlət Sərhəd Xidməti Sahil Mühafizəsinin Gəmi İnşası və Təmiri Mərkəzində yeni inşa edilmiş "Tufan" tipli sərhəd gözetçi gəmisi, döyüş texnikası və silah-sursatla tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi, general-polkovnik Elçin Quliyev Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə raport verdi.

Sonra Elçin Quliyev görülən işlər barədə məlumat verdi.

Dövlət başçısına "Savalan" tipli müasir sərhəd gözetçi gəmisinin layihəsi, həmçinin "Milli Boat" proqramı

çərçivəsində yeni itisürətli üzmə vasitələri, yedək gəmiləri təqdim olundu.

Prezident İlham Əliyev Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsinin sərhəd gözetçi gəmilərinin tikintisini əks etdirən videoçarxa baxdı, onların texniki göstəriciləri ilə tanış oldu.

Sonra Prezident İlham Əliyevə yeni xüsusi təyinatlı döyüş texnikası və silah-sursat, pilotsuz uçan aparatlar, tank əleyhinə idarə olunan raketlər, lazer hədəf tuşlama sistemləri, termal müşahidə cihazları təqdim olundu. Bu döyüş texnikası və silah-sursat dünyanın ən aparıcı ölkələrinin məhsullarıdır.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsinin xidməti-döyüş fəaliyyətinin formalaşdırılması və inkişafı ulu öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində bu xidmət keyfiyyətcə yeni mərhələyə qədəm qoyub.

Ardı 2-ci səh.

18 ildə 138 milyard dollarlıq qazanc

"Əsrin müqaviləsi" və "Şahdəniz" Azərbaycana böyük dividendlər qazandırır

Dövlət Neft Fondu "Azəri-Çıraq-Günəşli" və "Şahdəniz" layihələri üzrə gəlirləri açıqlayıb. Fondan verilən məlumata görə, 2001-ci ildən 2019-cu ilin 1 yanvar tarixinədək "Azəri-Çıraq-Günəşli" yatağı ("Əsrin müqaviləsi") üzrə olunan ümumi gəlirlər 138 milyard 206 milyon dollar olub.

Təkcə 2018-ci ildə Azərbaycan "Əsrin müqaviləsi"ndən 9 milyard 720 milyon dollar gəlir əldə edib.

2017-ci ilin sentyabrında imzalanmış "Yeni əsrin müqaviləsi"ne əsasən, "Azəri-Çıraq-Günəşli"nin işlənməsi müddəti əsrin ortasına qədər artırılıb. 2050-ci ilədək adıçkilən yataqlar blokuna 40 milyard dollardan artıq sərmayə qoyulması nəzərdə tutulur. Dövlət Neft Fonduna beynəlxalq tərəfdaşlar tərəfindən 3,6 milyard dollar bonus ödəniləcək. Ötən il yeni sazişə uyğun olaraq 450 milyon dollar həcmində ilk bonus ödənişi həyata keçirilib.

2018-ci ildə "Şahdəniz" yatağı üzrə kondensatın satışından 245 milyon dollar gəlir əldə edilib. Əlavə edək ki, Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda yerləşən "Şahdəniz" bugünədək BP-nin dünyada kəşf etdiyi ən böyük qaz yatağıdır. Bu nəhəng yataq təxminən 860 kilometr ərazini əhatə edir. Bütün "Şahdəniz" yatağında hesablanmış ilkin geoloji qaz ehtiyatı təxminən 1 trilyon kubmetrdən artıq və kondensat ehtiyatı isə 2 milyard barel təşkil edir.

Bu günlərdə "Şahdəniz" yatağının ümumi qaz hasilatı 100 milyard kubmetrə çatıb. Bu tarixi göstərici yataqdan ilk kommersiya qaz həcmlərinin hasilatına başlandığı və Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin işə düşdüyü vaxtdan tam 12 il sonra əldə edilib.

Ötən il isə "Şahdəniz" layihəsi üçün növbəti əlamətdar hadisə ilə yadda qaldı. Planlaşdırıldığı kimi, iyunun 30-da "Şahdəniz 2" çərçivəsində Türkiyəyə kommersiya qaz həcmlərinin nəqlinə başlandı və iyulun sonunda "Şahdəniz Bravo" platformasından ilk qaz əldə edildi.

Rəşad BAXŞƏLİYEV, "Azərbaycan"



Prezidentin silahdaşı, dövlətin güvənci

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Azərbaycana fədakar xidmət nümunəsi yaradır

Mehriban Əliyevanın Birinci vitse-prezident, Prezident İlham Əliyevin ən yaxın silahdaşı kimi dövlətimizə və xalqımıza layiqincə xidmət edəcəyi, Azərbaycanın daha da çiçəklənməsinə öz töhfələrini verəcəyi, xüsusən yenə də sosial qayğıya ehtiyacı olan insanların yanında olacağı fəaliyyətə başladığı ilk günlərdən aydın idi.

Təsədüfi deyil ki, Mehriban Əliyevanın Birinci vitse-prezident kimi ilk diqqət yetirdiyi məsələlər Bakı və Sumqayıt şəhərlərinin yataqxanalarında müvəqqəti məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkün ailələrinin yeni mənzillərə köçürülməsi, əlilliyi olan şəxslərin sosial müdafiəsi, reabilitasiya və cəmiyyətə inteqrasiya məsələləri olmuşdu.

Sosial məsələlər prioritetdir

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın 2018-ci ildəki fəaliyyəti də göstərir ki, sosial məsələlər prioritet olaraq qalır. Mehriban Əliyeva ilk olaraq martın 5-də Mərdəkan qəsəbəsində Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə əsaslı təmir edilən "İnci" körpələri evi-uşaq bağçasının açılışında iştirak edib.

Xatırladaq ki, hələ 2014-cü ilin fevral ayında Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi ilə məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin inkişafı proqramının təqdimatı zamanı fondun məktəbəqədər təhsil müəssisələrində mövcud vəziyyətin monitorinqinin nəticələri açıqlanmışdı və ölkədə yeni bağçaların inşasına ehtiyac olduğu müəyyən edilmişdi. Həmin vaxtdan fond ölkəmizdəki məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin yenidən qurulması, yeni, müasir uşaq müəssisələrinin inşası sahəsindəki fəaliyyətini daha da genişləndirib.

"İnci" körpələri evi-uşaq bağçasının əsaslı təmirinə 2016-cı ilin iyul ayında başlanılmışdı. Əsaslı təmir işlərindən sonra bağçada fəaliyyət göstərən qrupların sayı 12-yə çatdırılıb. İndi burada

2 yaşdan 6 yaşadək 230 uşağın təlim-tərbiyəsi ilə peşəkər heyət məşğul olur. Qruplardan 8-i Azərbaycan, 4-ü isə rus bölmələrinə aiddir. Məktəbəqədər təhsil müəssisəsində dərnək kimi ingilis dili qrupu da fəaliyyət göstərir. Uşaq bağçası zəruri mebel-inventar və avadanlıqla təchiz edilib. Binada videomüşahidə, yangınxəbərvərici sistemlər quraşdırılıb. Martın 6-da isə Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Bakının Sabunçu rayonunun Maşağa qəsəbəsində 9 saylı sanatoriya tipli körpələri evi-uşaq bağçası üçün inşa edilən yeni binanın Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə açılış olub. Bu məktəbəqədər təhsil müəssisəsi 1942-ci ildən 5 qrup ilə fəaliyyət göstərib. Bağca sanatoriya tiplidir və uşaq müəssisəsinə vərəm xəstəliyinin sönük formasında

olan uşaqların qəbulu Vərəm Dispanserinin göndərişi əsasında həyata keçirilir. 2014-cü ilin sentyabrında bu məktəbəqədər təhsil müəssisəsinin birmərtəbəli köhnə binası sökülərək yerində yeni binanın inşasına başlanılıb. Artıq ikimərtəbəli yeni binada beş Azərbaycan, biri rus bölməsi olmaqla 6 qrupdan ibarət, müasir tələblərə cavab verən körpələri evi-uşaq bağçası fəaliyyət göstərir. Həmin gün Bakının Nərimanov rayonunda Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə əsaslı şəkildə yenidən qurulan 80 saylı körpələri evi-uşaq bağçasının da açılışı oldu. Tədbirdə iştirak edən Mehriban Əliyevaya məlumat verildi ki, 1963-cü ildə tikilən bağca 115 uşaq yerlik olmaqla 6 qrupla fəaliyyətə başlayıb.

Ardı 4-cü səh.

Xəzərdə Azərbaycan "Tufan"ı

Dəniz sərhədlərinin mühafizəsinin infrastrukturunu davamlı modernləşdirilir və təkmilləşdirilir



Əvvəli 1-ci səh.

Dövlət başçısının 2005-ci ilin fevralında imzaladığı fərmanla sərhəd gözetçi gəmilər dəstəsinin əsasında Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsinin təsis edilməsi nəticəsində Xəzər dənizində dövlət maraqlarımızın yüksək səviyyədə qorunması və dəniz sərhədlərinin etibarlı mühafizəsi üçün daha geniş imkanlar yarandı. Dövlət Sərhəd Xidməti dənizdə sərhəd mühafizəsinin təşkili üzrə beynəlxalq təcrübədən istifadə

edərək Xəzərdə səmərəli sərhəd mühafizə sisteminin formalaşdırılması istiqamətində mühüm işlər gördü. Prezident İlham Əliyevə mobil qida maşınlarının istehsalı, sərhəd gözetçi kateqoriyalarının təmiri üçün nəzərdə tutulmuş texnika nümayiş olundu. Dövlət Sərhəd Xidməti Sahil Mühafizəsinin Gəmi İnşası və Təmiri Mərkəzində xidmətin istifadəsində olan üzmə vasitələrinin, o cümlədən gəmilərin inşası və təmirini yüksək səviyyədə aparmaq üçün müasir qurğular

quraşdırılıb. Dövlət Sərhəd Xidməti Sahil Mühafizəsinin Gəmi İnşası və Təmiri Mərkəzində hərbi və mülki təyinatlı müxtəlif məhsulların istehsalı və təmiri nəzərdə tutulub. Dövlət başçısına, həmçinin dövlət sərhədlərinin mühafizəsində yeni tətbiq olunan səhra qurğularını, səhra yataqxanalarını və sərhədlərin səhra məişət xidmətləri barədə məlumat verildi. Bu gün sərhəddə dənizçilərin peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması xüsusi diqqət mərkəzində saxlanılır.

Xidmətin Sahil Mühafizəsinin şəxsi heyətinin cəlb olunduğu müxtəlif mövzulu döyüş və taktiki təlimlərin hər il keçirilməsi döyüş hazırlığının yüksəldilməsində, ekstremal şəraitdə peşə vərdişlərinin möhkəmləndirilməsində böyük rol oynayır. Ötən ilin avqustunda "Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikasına mənsub bölməsində təhlükəsizliyinin təmin olunması" mövzusunda döyüş atışlı taktiki sərhəd təlimləri keçirilib, gəmi silahlarının gəcə və gündüz zamanı bütün

təlim tapşırıqları yüksək səviyyədə icra olunub, şəxsi heyət böyük məharət nümayiş etdirib. 2018-ci il avqustun 12-də Xəzər dənizinin dövlət başçılarının V Zirvə toplantısında milli diplomatiyamızın növbəti uğuru olan və dövlət maraqlarımızın qorunması üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən "Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiya"nın imzalanması ilə dənizdə dövlət sərhədlərimizin mühafizəsi üzrə xidməti fəaliyyət yeni müstəvidə təşkil olundu.

Sonra dövlət başçısı "Tufan" tipli sərhəd gözetçi gəmisi ilə tanış oldu. Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin ötən il aprelin 30-da təməlini qoyduğu və qısa müddətdə inşası yekunlaşdırılmış yeni gəmi mükəmməl naviqasiya və rabitə-radiotexnika avadanlığı, müasir silahlar, o cümlədən raketlər və raket silahlarına qarşı mübarizə kompleksini, gəcə-gündüz görmə müşahidə sistemləri və hidroakustik qurğu ilə təchiz edililib. Xəzər dənizində ağır üz-

mə şəraitində xidməti vəzifələrinə yerinə yetirə bilən, itisürətli qayla təchiz edilmiş və 62 metr uzunluğunda olan sərhəd gözetçi gəmisi dəniz şəraitində gəlməsinə helikopterlərin emması mümkündür. Yeni gəmidən dövlət sərhədlərinin mühafizəsi, sərhəd sularında rejimin təmin olunması, karbohidrogen ehtiyatlarının hasilatı və nəqli infrastrukturunun təhlükəsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində xidməti vəzifələrin icrası zamanı istifadə olunacaqdır.

Azərbaycan Respublikasının Seçki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 2-ci, 3-cü, 4-cü və 7-ci bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:
Azərbaycan Respublikasının Seçki Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003, № 6, maddə 274, № 12 (I kitab), maddə 680; 2004, № 6, maddə 416, № 11, maddə 891; 2005, № 2, maddə 62, № 4, maddə 278, № 7, maddələr 576, 584, № 12, maddə 1091; 2007, № 7, maddə 712; 2008, № 6, maddə 457; 2009, № 2, maddə 44; 2010, № 4, maddə 276, № 7, maddə 592; 2011, № 3, maddə 163; 2012, № 5, maddə 409; 2013, № 6, maddə 592; 2015, № 5, maddə 490; 2017, № 5, maddə 705; 2018, № 1, maddə 4, № 3, maddə 389) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:
1. 1.1.23-cü maddəyə, 33.1-ci maddənin ikinci cümləsinə və 38.1-ci maddənin birinci cümləsinə "qərarının" sözlərindən sonra "(sərəncamının)" sözü əlavə edilsin.
2. 8-ci maddə üzrə:
2.1. maddənin sonunda "əlan" sözü "təyin" sözü ilə əvəz edilsin;
2.2. 8.1-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"8.1. Seçkilərin (referendumun) təyin edilməsi haqqında qərar (sərəncam) səsvermə gününə əzi 60 gün qalmış rəsmi dərc edilir."
3. 9.1-ci maddədə "əlan olunduğu" sözləri "təyin edilməsi haqqında qərarın (sərəncamın) rəsmi dərc edildiyi" sözləri ilə əvəz edilsin.
4. 40.6-cı və 40.7-ci maddələrin birinci cümlələrində "əlan" sözü "təyin edilməsi haqqında qərarın (sərəncamın) rəsmi dərc" sözləri ilə əvəz edilsin.
5. 41.3-cü maddədə "seçkilər (referendum) əlan olunduğu" sözləri "seçkilərin (referendumun) təyin edilməsi haqqında qərarın (sərəncamın) rəsmi dərc edildiyi" sözləri ilə əvəz edilsin.
6. 44.2-ci maddəyə və 77.3-cü maddənin ikinci cümləsinə "qərar" sözlərindən sonra "(sərəncam)" sözü əlavə edilsin.

7. 47.2-ci maddədə "əlan olunması gündündən" sözləri "təyin edilməsi haqqında qərarın (sərəncamın) rəsmi dərc edildiyi gündən" sözləri ilə əvəz edilsin.
8. 58.3-cü maddənin birinci cümləsinə "təyin" sözlərindən sonra "edilməsi haqqında qərarın (sərəncamın) rəsmi dərc" sözləri əlavə edilsin.
9. 77.2-ci maddənin ikinci cümləsinə, 78.3-cü maddəyə, 81.2-ci maddənin üçüncü cümləsinə, 83.6-cı maddənin ikinci cümləsinə, 84.1-ci maddənin ikinci cümləsinə, 87.2-ci, 89.2-ci, 90.2.5-ci, 90.2.9-cu maddələrə, 97.2.2-ci maddənin ikinci cümləsinə və 111.2-ci maddənin ikinci və üçüncü cümlələrinə "qərarın" sözlərindən sonra "(sərəncamın)" sözü əlavə edilsin.
10. 123.3-cü maddədə "referendum əlan" sözləri "referendumun təyin edilməsi haqqında qərar (sərəncam) rəsmi dərc" sözləri ilə əvəz edilsin.
11. 124.1-ci maddənin birinci cümləsinə "qərarla" sözlərindən sonra "(sərəncamla)" sözü əlavə edilsin.
12. 145.4-cü və 146.2-ci maddələrdə "qərar" sözü "sərəncam" sözü ilə əvəz edilsin.
13. 178-ci maddə üzrə:
13.1. 178.1-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"178.1. Bu Məcəllənin 179.2-ci maddəsində müəyyən edilmiş qaydada seçkilərin təyin olunması halları istisna olmaqla, yeddil il əvvəl keçirilən Prezident seçkilərində Prezidentin seçildiyi səsvermənin keçirildiyi ayın ikinci həftəsinin çərşənbə gününə Prezident seçkiləri təyin olunur."
13.2. 178.2-ci maddədə "əlan" sözü "təyin" sözü ilə əvəz edilsin;
13.3. 178.3-cü maddədə "keçirilməsi gününün əlan" sözləri "təyin" sözü ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 18 dekabr 2018-ci il

"Azərbaycan Respublikasının Seçki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 18 dekabr tarixli 1397-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cü bəndini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Seçki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 18 dekabr tarixli 1397-VQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:
1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:
1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının "Azərbaycan Respublikasının Seçki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan

Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;
1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarını və normativ xarakterli aktların "Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması" üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;
1.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzərdə tutulmuş müddətdə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. həmin qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların "Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması" təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 yanvar 2019-cu il

Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:
Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 2 (I kitab), maddə 202, № 3, maddələr 397, 403, 429, № 4, maddələr 631, 647, 654, № 5, maddələr 835, 846, № 6, maddələr 997, 1010, № 7, maddələr 1247, 1249, № 10, maddə 1608, № 11, maddələr 1769, 1774, 1781, 1783, 1786, 1788, № 12, maddələr 1984, 2000, 2009, 2024, 2049; 2017, № 1, maddə 21, № 2, maddələr 139, 147, 152, 162, № 3, maddələr 331, 344, № 5, maddələr 698, 701, 734, 749, 754, № 6, maddələr 1020, 1033, 1036, № 7, maddələr 1273, 1296, 1297, 1299, № 11, maddələr 1964, 1966, 1969, 1979, № 12 (I kitab), maddə 2217; 2018, № 1, maddə 19, № 2, maddələr 160, 162, 163, № 3, maddələr 383, 401, 404, № 4, maddə 646, № 5, maddələr 857, 860, 862, 876, 883, № 6, maddələr 1153, 1188, № 7 (I kitab), maddələr 1435, 1437, 1438; Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 oktyabr tarixli 1248-VQD, 1251-VQD, 1254-VQD nömrəli, 30 oktyabr tarixli 1301-VQD, 1307-VQD nömrəli, 2 noyabr tarixli 1326-VQD nömrəli, 30 noyabr tarixli 1363-VQD nömrəli qanunları) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:
1. Aşağıdakı məzmununda 221.10-cu-221.11-ci maddələr əlavə edilsin:
"221.10. Dərman vasitələrinin istehsalına, daşınmasına və saxlanmasına, eləcə də topdan satışına dair tələblərin pozulmasına görə -
vəzifəli şəxslər min beş yüz manatdan iki min beş yüz manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər beş min manatdan yeddil min manatadək məbləğdə cərimə edilir."
221.11. Bu Məcəllənin 221.10-cu maddəsində nəzərdə tutulmuş xətanın inzibati tənbeh almış şəxs tərəfindən inzibati tənbeh vermə haqqında qərar qüvvəyə mindiyi gündən bir il ərzində təkrar törədilməsinə görə -
vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan dörd min beş yüz manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər altı min manatdan səkkiz min manatadək məbləğdə cərimə edilir."
2. 452-ci maddə üzrə:
2.1. adında "qaydalarının" sözlərindən sonra "və aptek təşkilatlarına dair tələblərin" sözləri əlavə edilsin;
2.2. aşağıdakı məzmununda 452.3-452.4-cü maddələr əlavə edilsin:
"452.3. Aptek təşkilatlarına dair tələblərin pozulmasına görə -
vəzifəli şəxslər beş yüz manatdan yeddil yüz manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər min manatdan iki min manatadək məbləğdə cərimə edilir."
452.4. Bu Məcəllənin 452.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş xətanın inzibati tənbeh almış şəxs tərəfindən inzibati tənbeh vermə haqqında qərar qüvvəyə mindiyi gündən bir il ərzində təkrar törədilməsinə görə -
vəzifəli şəxslər min beş yüz manatdan iki min beş yüz manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər beş min manatdan yeddil min manatadək məbləğdə cərimə edilir."

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 18 dekabr 2018-ci il

"Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 18 dekabr tarixli 1398-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cü bəndini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 18 dekabr tarixli 1398-VQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:
1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:
1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının "Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini üç ay

müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;
1.2. Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 221.10-cu və 221.11-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş inzibati xətalər haqqında işlər üzrə protokol tərtib etmək səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslər barədə təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;
1.3. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;
1.4. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzərdə tutulmuş müddətdə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;
1.5. həmin qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların "Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 yanvar 2019-cu il



Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsini "Fəldyeger rəbitəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 29 iyun tarixli 1215-VQD nömrəli Qanununa uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə qərara alır:

Maddə 1. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 2 (I kitab), maddə 202, № 3, maddələr 397, 403, 429, № 4, maddələr 631, 647, 654, № 5, maddələr 835, 846, № 6, maddələr 997, 1010, № 7, maddələr 1247, 1249, № 10, maddə 1608, № 11, maddələr 1769, 1774, 1781, 1783, 1786, 1788, № 12, maddələr 1984, 2000, 2009, 2024, 2049; 2017, № 1, maddə 21, № 2, maddələr 139, 147, 152, 162, № 3, maddələr 331, 344, № 5, maddələr 698, 701, 734, 749, 754, № 6, maddələr 1020, 1033, 1036, № 7, maddələr 1273, 1296, 1297, 1299, № 11, maddələr 1964, 1966, 1969, 1979, № 12 (I kitab), maddə 2217; 2018, № 1, maddə 19, № 2, maddələr 160, 162, 163, № 3, maddələr 383, 401, 404, № 4, maddə 646, № 5, maddələr 857, 860, 862, 876, 883; № 6, maddələr 1153, 1188, № 7 (I kitab), maddələr 1435, 1437, 1438; Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 oktyabr tarixli 1248-VQD, 1251-VQD, 1254-VQD nömrəli, 30 oktyabr tarixli 1301-VQD, 1307-VQD nömrəli qanunları) aşağıdakı dəyişikliklər edilmişdir:

- 1.1. 43.1-ci maddəyə "549," rəqəmlərindən sonra "550," rəqəmləri əlavə edilsin;
1.2. 550-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:
" Maddə 550. Fəldyeger rəbitəsi haqqında qanunvericiliyin pozulması
550.1. "Fəldyeger rəbitəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 2.1.1-ci maddəsində göstərilməyən korrespondensiyaların müvafiq ünvanlara çatdırılmaq üçün fəldyeger rəbitəsini həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təhvil verilməsinə görə -

vəzifəli şəxslər iki yüz manatdan dörd yüz manatadək məbləğdə cərimə edilir.

550.2. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının vəzifəli şəxsləri tərəfindən fəldyeger rəbitəsini həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının əməkdaşlarına korrespondensiyaların və digər göndərişlərin operativ və təhlükəsiz çatdırılmasında kömək göstərilməməsinə görə -

vəzifəli şəxslər üç yüz manatdan beş yüz manatadək məbləğdə cərimə edilir.

550.3. "Fəldyeger rəbitəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 2.1.1-ci maddəsində göstərilən korrespondensiyaların və digər göndərişlərin toxunulmazlığının pozulmasına, yəni, açılmasına, yoxlanılmasına və ya həbs edilməsinə görə -

vəzifəli şəxslər dörd yüz manatdan altı yüz manatadək məbləğdə cərimə edilir.

550.4. Fəldyeger rəbitəsini həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının razılığı olmadan onun operativ nəqliyyat vasitələrindən istifadə edilməsinə görə -

vəzifəli şəxslər dörd yüz manatdan altı yüz manatadək məbləğdə cərimə edilir.

550.5. Korrespondensiyaların və digər göndərişlərin qəbulu, qablaşdırılması, mühafizəsi və çatdırılması haqqında qanunvericiliyin pozulmasına görə -

vəzifəli şəxslər iki yüz manatdan dörd yüz manatadək məbləğdə cərimə edilir."
Maddə 2. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsinin 550.5-ci maddəsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən ediləcək "Korrespondensiyaların və digər göndərişlərin qəbulu, qablaşdırılması, mühafizəsi və çatdırılması Qaydası" ilə eyni gündə qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 7 dekabr 2018-ci il

"Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 7 dekabr tarixli 1382-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətlər Məcəlləsinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 29 dekabr tarixli 96-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 15 fevral tarixli 795 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 7 dekabr tarixli 1382-VQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının "Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətlər Məcəlləsinin 550-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş inzibati xətlər haqqında işlər üzrə protokol tərtib etmək səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslər bərdə təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.3. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzərdə tutulmuş və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzərdə tutulmuş və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.5. həmin qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların "Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında"

Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

3. Müəyyən edilsin ki:

3.1. "Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 7 dekabr tarixli 1382-VQD nömrəli Qanununun 2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti həyata keçirir;

3.2. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsinin 550.1-ci, 550.2-ci (ikinci halda) və 550.4-cü maddələrində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidməti həyata keçirir;

3.3. həmin Məcəllənin 550.2-ci (birinci halda) maddəsində "müvafiq icra hakimiyyəti orqanı" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Neqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti, "Azərbaycan Hava Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti, "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti və "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti nəzərdə tutulur.

4. "Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətlər Məcəlləsinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 29 dekabr tarixli 96-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 15 fevral tarixli 795 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 2 (II kitab), maddə 259, № 3, maddə 460, № 4, maddə 670, № 6, maddələr 1025, 1063, № 7, maddə 1272, № 9, maddə 1468, №

10, maddələr 1613, 1638; 2017, № 2, maddələr 176, 202, № 3, maddə 351, № 4, maddələr 530, 537, № 6, maddə 1101, № 7, maddələr 1314, 1346, № 8, maddə 1521, № 9, maddə 1637, № 10, maddələr 1788, 1798, № 11, maddələr 2003, 2027, № 12, maddələr 2290, 2320; 2018, № 1, maddə 36, № 2, maddələr 198, 201, № 3, maddələr 418, 428, 443, 445, № 5, maddələr 914, 918, 926, 955, № 6, maddələr 1225, 1234, № 7 (I kitab), maddələr 1465, 1477, 1494, 1504, № 8, maddələr 1678, 1697, № 9, maddə 1840; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 7 noyabr tarixli 331 nömrəli, 15 noyabr tarixli 343 nömrəli, 23 noyabr tarixli 360 nömrəli, 10 dekabr tarixli 384 nömrəli və 18 dekabr tarixli 409 nömrəli fərmanları) aşağıdakı dəyişikliklər edilmişdir:

4.1. 4.13-cü bənddə "maddəsində və 550-ci maddənin adında və mətnində" sözləri ", 550.1-ci, 550.2-ci (ikinci halda) və 550.4-cü maddələrində" sözləri ilə əvəz edilsin;

4.2. aşağıdakı məzmununda 4.43-2-ci bənd əlavə edilsin:

"4.43-2. həmin Məcəllənin 550.2-ci (birinci halda) maddəsində "müvafiq icra hakimiyyəti orqanı" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Neqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti, "Azərbaycan Hava Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti, "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti və "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti nəzərdə tutulur."

4.3. 5.62-ci bənd ləğv edilsin.

İlham ƏLİYEV, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 yanvar 2019-cu il

"Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş "Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı" nda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 30 noyabr tarixli 1372-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cü bəndini rəhbər tutaraq, "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş "Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 30 noyabr tarixli 1372-VQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş "Azərbaycan Respublikasında

da bələdiyyələrin siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzərdə tutulmuş və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzərdə tutulmuş və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. həmin qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş "Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

İlham ƏLİYEV, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 yanvar 2019-cu il

"Dövlət borcu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Kredit büroları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 3 aprel tarixli 1051-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar qərara alır:

"Dövlət borcu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007, № 8, maddə 748, № 11, maddə 1093; 2010, № 4, maddə 276; 2016, № 11, maddə 1772; 2017, № 5, maddə 704, №

12, I kitab, maddə 2252) 11.1.7-ci maddəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"11.1.7. kredit bürosundan əsas borcalana aid kredit hesabı, həmçinin əsas borcalanın kredit hesabında əksini tapmayan digər borcları haqqında məlumat,".

İlham ƏLİYEV, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 7 dekabr 2018-ci il

"Dövlət borcu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 7 dekabr tarixli 1380-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cü bəndini rəhbər tutaraq, "Dövlət borcu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 7 dekabr tarixli 1380-VQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının "Dövlət borcu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə"

Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzərdə tutulmuş və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. həmin qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların "Dövlət borcu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

İlham ƏLİYEV, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 yanvar 2019-cu il

"Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş "Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Ağsu, Astara, Goranboy, Göygöl, Xaçmaz, Xızı, Qazax, Quba, Qusar, Masallı, Oğuz, Saatlı, Samux, Şəmkir və Yevlax rayonlarının bəzi ərazi vahidlərinin adlarının dəyişdirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 12 iyun tarixli 1190-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar qərara alır:

"Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525, № 9, maddə 840, № 11, maddə 1059; 2013, № 3, maddə 233, № 6, maddə 597, № 11, maddələr 1262, 1263, № 12, maddə 1490; 2014, № 5, maddə 463, № 7, maddə 760, № 11, maddə 1375; 2015, № 7, maddə 820, № 12, maddə 1440; 2016, № 2, I kitab, maddə 222) əlavə edilmiş "Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilmişdir:

1. "Ağsu rayonu" bölməsi üzrə:

12.15-ci sətirdə "Gürçüvan" sözü hər iki halda "Xanbulaq" sözü ilə əvəz edilsin.

2. "Astara rayonu" bölməsi üzrə:

13.6-cı sətirin "Əhatə etdiyi ərazi vahidləri" sütununda "Qamişoba" sözü "Qamişoba" sözü ilə əvəz edilsin.

3. "Goranboy rayonu" bölməsi üzrə:

3.1 23.1-ci sətirdə "Ağmalıoğlu" sözü hər iki halda "Düzqışlaq" sözü ilə əvəz edilsin;

3.2. 23.12-ci sətirdə "Əzizbəyov" sözü hər iki halda "Kəhrizli" sözü ilə əvəz edilsin.

4. "Göygöl rayonu" bölməsi üzrə:

4.1. 25.8-ci sətirin "Əhatə etdiyi ərazi vahidləri" sütununda "Xanlar" sözü "Ağdağ" sözü ilə əvəz edilsin;

4.2. 25.24-cü sətirin "Əhatə etdiyi ərazi vahidləri" sütununda "Mıxaylovka" sözü "Bənövşəli" sözü ilə əvəz edilsin.

5. "Xaçmaz rayonu" bölməsi üzrə:

5.1. 27.2-ci sətirdə "Aleksseyevka" sözü hər iki halda "Çaykenarı" sözü ilə əvəz edilsin;

5.2. 27.26-cı sətirdə "Müqtədir" sözü hər iki halda "İstisu" sözü ilə əvəz edilsin;

5.3. 27.37-ci sətirin "Əhatə etdiyi ərazi vahidləri" sütununda "Krasni Xutor" sözləri "Şıxlı" sözü ilə əvəz edilsin.

6. "Xızı rayonu" bölməsi üzrə:

6.1. 28.2-ci sətirin "Əhatə etdiyi ərazi vahidləri" sütununda "Çiştı Klyuç" sözləri "Safbulaq" sözü ilə əvəz edilsin;

6.2. 28.10-cü sətirdə "Şurabad" sözü hər iki halda "Şorabad" sözü ilə əvəz edilsin.

7. "Qazax rayonu" bölməsi üzrə:

33.7-ci sətirin "Əhatə etdiyi ərazi vahidləri" sütununda "Kommuna" sözü "Bala Çaylı" sözləri ilə əvəz edilsin.

8. "Quba rayonu" bölməsi üzrə:

36.14-cü sətirin "Əhatə etdiyi ərazi vahidləri" sütununda "Novonikolayevka" sözü "Çaydüzü" sözü ilə əvəz edilsin.

9. "Qusar rayonu" bölməsi üzrə:

37.25-ci sətirdə "Şirvanovka" sözü hər iki halda "Şirvanlı" sözü ilə əvəz edilsin.

10. "Masallı rayonu" bölməsi üzrə:

40.12-ci sətirdə "Kalinovka" sözü hər iki halda "Viləş" sözü ilə əvəz edilsin.

11. "Oğuz rayonu" bölməsi üzrə:

42.3-cü sətirin "Əhatə etdiyi ərazi vahidləri" sütununda "As-traxanovka" sözü "Çaldas" sözü ilə, "Vladimirovka" sözü "Çay-qovuşan" sözü ilə əvəz edilsin.

12. "Saatlı rayonu" bölməsi üzrə:

12.1. 43.15-ci sətirdə "Xanlarkənd" sözü hər iki halda "Nabatkend" sözü ilə əvəz edilsin;

12.2. 43.19-cü sətirdə "Qarayevkənd" sözü hər iki halda "Orta Muğan" sözləri ilə əvəz edilsin.

13. "Samux rayonu" bölməsi üzrə:

13.1. 46.12-ci sətirin "Əhatə etdiyi ərazi vahidləri" sütununda "Lüksemburq" sözü "Köbar" sözü ilə, "Qırmızı Samux" sözləri hər iki halda "Qaraağalçı" sözü ilə əvəz edilsin;

13.2. 46.14-cü sətirin "Əhatə etdiyi ərazi vahidləri" sütununda "Əli Bayramlı" sözləri "Sarıqaya" sözü ilə əvəz edilsin.

14. "Şəmkir rayonu" bölməsi üzrə:

14.1. 50.7-ci sətirdə "Qasım İsmayilov" sözləri hər iki halda "Ağlaşağı" sözü ilə əvəz edilsin;

14.2. 50.31-ci sətirdə "Muxtarlıyay" sözü hər iki halda "Qədimqala" sözü ilə əvəz edilsin.

15. "Yevlax rayonu" bölməsi üzrə:

55.24-cü sətirin "Əhatə etdiyi ərazi vahidləri" sütununda "Bünyardabad" sözü "Yeni Çobankərə" sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 noyabr 2018-ci il



Prezidentin silahdaşı, dövlətin güvənci

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Azərbaycana fədakar xidmət nümunəsi yaradır

Əvvəlki 1-ci səh.

Əsaslı yenidənqurmadan sonra burada qrupların sayı 8-ə çatdırılıb və müəssisə 150 yerlik olub. Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə yenidən qurulan növbəti məktəbəqədər müəssisə Bakının Səbail rayonundakı 157 nömrəli uşaq bağçasıdır. Martın 6-da açılış mərasimində iştirak edən Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva burada yaradılan şəraitlə tanış olub. Bayıl yaşayış sahəsində yerləşən uşaq bağçasının ikinci mərtəbəli binası 100 il əvvəl inşa olunub. Yüz uşağın tərbiyə aldığı binanın əsaslı təmirə ehtiyacı var idi. Bina sökülərək onun yerində üçmərtəbəli müasir bina tikilib. Burada işlər yüksək keyfiyyətlə və zövqlə yerinə yetirilib.

Martın 9-da Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva Talassemiya Mərkəzində olublar. Mehriban Əliyevaya Heydər Əliyev Fondunun "Talassemiyaşız həyat naminə" proqramı çərçivəsində inşa edilən Mərkəzdə görülən işlər, xəstələrin müalicəsi barədə məlumat verilib.

Nərimanov rayonundakı 11 sayılı xüsusi təhsil məktəbinin yeni binası da Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə inşa olunub. Oktyabrın 23-də Mehriban Əliyeva binanın açılış mərasimində iştirak edib. Bu təhsil ocağının köhnə binası 1897-ci ildə inşa edilmişdir. Heydər Əliyev Fondu tərəfindən aparılan monitorinq nəticəsində məktəb binasının təhsilə tam yarasız olduğu aşkar edilmiş və Nərimanov rayonunda məktəb üçün yeni binanın inşasına qərar verilməmişdir. Məktəbin yeni üçmərtəbəli binası 250 şagird yerlikdir. Hazırda 651 nəfər evdə, 137 şagird isə məktəbdə təhsil alır. Məktəbdə 289 müəllim çalışır və onlar avtomatizasiya, daun sindromlu, umumtəhsil proqramını mənimsəyib bilməyən və əqli inkişaf geriliyi diaqnozu olan uşaqlara təlim keçirlər.

Oktyabrın 7-də Şüvəlan qəsəbəsində yerləşən "Cırdan" Respublika Uşaq-Gənclər İstirahət və Sağlamlıq Mərkəzinin yenidənqurmadan sonra açılışı olub. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva və fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva açılışda iştirak ediblər.

Xatırladıq ki, mərkəzin binası 1986-cı ildə inşa edilmiş və uşaq düşərgəsi olub. Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın tapşırığı ilə burada yenidənqurma işləri aparılıb. Artıq bu məkən "Cırdan" Respublika Uşaq-Gənclər İstirahət və Sağlamlıq Mərkəzi kimi fəaliyyət göstərir.

Milli-mədəni və mənəvi dəyərlərə ehtiram

Son illərdə dövlət tərəfindən mədəniyyət sahəsinə göstərilən diqqət və qayğı mövcud mədəniyyət obyektlərinin tamamilə yenidən qurulmasında, həmçinin yeni müasir mədəniyyət ocaqlarının yaradılmasında özünü aydın göstərir.

Xəzər rayonunun Şağın qəsəbəsində yeni tikilən Mədəniyyət Mərkəzi də bu istiqamətdə görülən işlərdən biridir. Martın 5-də Mədəniyyət Mərkəzinin açılış mərasimi olub. Tədbirdə Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva iştirak edib. Belə mədəniyyət obyektlərində istənilən tədbiri yüksək səviyyədə təşkil etmək üçün geniş imkanlar var. Bundan başqa, kollektivin, o cümlədən yaradıcı insanların iş şəraitini müasir tələblərə uyğunlaşdırmaq baxımından bu cür layihələr mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Martın 30-da İçərişəhərdə Maqşud İbrahimbəyov Yarıadıcı Mərkəzinin açılış mərasimi olub. Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva mərasimdə iştirak ediblər. Burada Maqşud İbrahimbəyovun muzeyi, yazıçının kitabxanası və ədəbiyyat otağı yerləşir.

Mehriban Əliyevanın gənc azərbaycanlı ixtiracılar - dünyada şöhrət qazanmış Reynerci (Rainergy) startapının təsisçiləri Reyhan Camalova və Zehra Qasımza-



da ilə görüşü də Birinci vitse-prezidentin milli dəyərlərimizə diqqətinin bariz nümunəsidir. Aprelin 13-də Mehriban Əliyeva ilə görüşən 15 yaşlı ixtiracılar öz layihələri və gələcək planları barədə geniş məlumat verdilər. Xatırladıq ki, "İstək" Liseyinin 9-cu sinif şagirdləri Heydər Əliyev Fondunun birgə ixtira edilmiş Reynerci qurğusu "Global Sahibkarlıq Sammiti 2017"-də geniş marağa səbəb olub. ABS Prezidentinin müşaviri İvanka Tramp tərəfindən xüsusi qeyd edilib.

Cəmiyyətin, ölkənin dayanıqlı inkişafı üçün dövlət-din münasibətlərinin çox böyük əhəmiyyəti var. Azərbaycanda bu münasibətlər yüksək səviyyədə tənzimlənir. Vətəndaşların əksəriyyəti müsəlman olan Azərbaycanda məscidlər, eyni zamanda, rus pravoslav, katolik, alban kilsələrini, sinaqoqların tikilməsi və təmiri dövlətin bu istiqamətdə apardığı siyasətin göstəricisidir. Bu sahədə Heydər Əliyev Fondunun da gördüyü işlər böyük əhəmiyyətə malikdir. Bakının Yasamal rayonundakı İmam Hüseyn məscidi fondun dəstəyi ilə bərpa olunub. Oktyabrın 23-də Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva məscidin açılışında iştirak edib.

Azərbaycanın qədim məscidlərindən biri olan İmam Hüseyn məscidində 2017-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə əsaslı təmir və bərpa işlərinə başlanılıb. Yüksək keyfiyyətlə aparılan təmir zamanı binanın memarlıq üslubu qorunub saxlanılıb, ərazisi abadlaşdırılıb. Məscidin sahəsi 300 kvadratmetrdir. Burada eyni vaxtda 400 nəfər ibadət edə bilər. İmam Hüseyn məscidinin ərazisində 130 nəfərlik mərasim zalı da inşa olunub.

Azərbaycan naminə

Ötən il ərzində bir sıra ölkələrdən Azərbaycana yüksək səviyyəli nümayəndə heyətləri gəlib ki, onların bir qismini Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva qəbul edib. Fevralın 12-də Mehriban Əliyeva Müqəddəs Taxt-Tacın xarici dövlətlərlə əlaqələr üzrə katibi, arxiyepiskop Paul Riçard Gallagerin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb. Arxiyepiskopu Azərbaycanda salamlayan Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva bu səfəri ölkəmizdə Müqəddəs Taxt-Tac arasında münasibətlərin inkişafına təkan verəcəyinə əminliyini ifadə edib. Azərbaycanın ölkələrimiz arasında olan münasibətlərə böyük əhəmiyyət verdiyini bildirərək qeyd edib ki, son illər yüksək səviyyədə keçirilən görüşlər, səfərlər, 2002-ci ildə Roma Papası II İohann Pavelin, 2016-cı ildə Roma Papası Fransiskın Azərbaycana səfəri bu münasibətlərdə yeni tarixi səhifə açıb.



Fevralın 14-də Böyük Britaniyanın Baş nazirinin ticarət elçisi baronessa Emma Nikolson Mehriban Əliyevanın qəbulunda olub. "Ölkələrimiz arasında əməkdaşlıq genişləndirilir və gücləndirilir" deyəyən Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva və işdə baronessa Emma Nikolsonun rolunu xüsusi qeyd edib. Mehriban Əliyeva Azərbaycanla Böyük Britaniya arasında uzun illər mövcud olan işgüzar əlaqələrin bir çox sahələrə əhatə etdiyini diqqətə çatdıraraq, enerji sektorundakı əməkdaşlığı xüsusi vurğulayıb.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva fevralın 23-də İranda Mədəniyyət və İslami Əlaqələr Təşkilatının sədri Abuzər İbrahimini Türkmənistan qəbul edib. Mehriban Əliyeva Azərbaycanla İranda mövcud olan dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin xalqlarımızın əslər boyu malik olduğu mədəni, tarixi bağlarımla söykəndiyini qeyd edib. "Biz bu tarixə və mədəni irsə çox diqqətlə yanaşırıq" deyəyən Birinci vitse-prezident dövlətlərimiz və xalqlarımız səviyyəsində, ölkələrimiz arasında qarşılıqlı hörmətə və dostluğa əsaslanan əlaqələrin yaradılmasından məmnunluğunu bildirib.

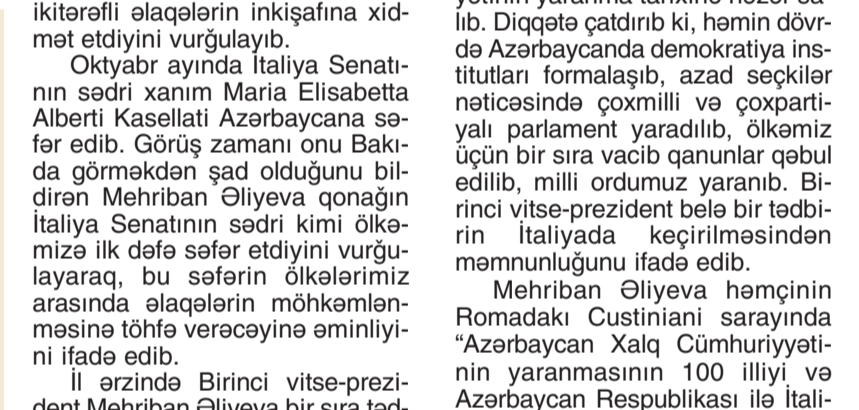
Martın 9-da Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Yaponiya Baş nazirinin xarici siyasət məsələləri üzrə müşaviri Tomohiko Taniguchi ilə görüşüb. 2017-ci ildə Azərbaycanla Yaponiya arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasını 25 illiyinin qeyd edildiyini deyən Birinci vitse-prezident ölkələrimiz arasında bütün sahələrdə dostluq və qarşılıqlı marağa əsaslanan əməkdaşlığın mövcud olduğunu deyib.

Mehriban Əliyeva martın 15-də Türkiyənin Baş naziri Binəli Yıldırım ilə görüşüb. Azərbaycan və Türkiyənin bir-birini beynəlxalq qurumlarda dəstəklədiyini qeyd edən Mehriban Əliyeva Azərbaycan xalqının və dövlətinin bu dəstəyi hər zaman duyduğunu və yüksək qiymətləndirdiyini vurğulayıb. Birinci vitse-prezident hər iki ölkənin təşəbbüsü və dəstəyi ilə reallaşdırılan irimiqyaslı layihələrin

həm region, həm də Avropa üçün önəmini diqqətə çatdırıb. Həmin gün Mehriban Əliyeva İtaliya Senatının vitse-prezidenti xanım Linda Lanzilotta ilə də görüşüb. Görüşdə VI Qlobal Bakı Forumunun önəmi vurğulanıb, bu forumda müzakirə olunan məsələlərin dünyada gedən proseslərə müsbət təsir göstərdiyi və ona marağın getdikcə daha da artdığı bildirilib. Martın 15-də Mehriban Əliyeva ELPIDA Assosiasiyasının və Marianna Vardinoyannis Fondunun prezidenti Marianna Vardinoyannis ilə də görüşüb. Görüşdə VI Bakı Qlobal Forumuna dünyanın bir çox ölkəsindən iştirakçıların qatıldığı diqqətə çatdırılıb və bunun tədbirə olan böyük marağın daha bir göstəricisi olduğu bildirilib. Martın 20-də Novruz bayramı gündündə Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Bakıda diplomatik missiya rəhbərlərinin heyət yoldaşları ilə görüşüb. Martın 28-də Mehriban Əliyeva və İran Prezidentinin qadın və ailə məsələləri üzrə müavini Məsumə İbtikar ilə görüşüb. İran nümayəndə heyətini ölkəmizdə görməkdən məmnunluğunu bildiren Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva ölkələrimiz arasında əlaqələrin tarixən dostluğa və qardaşlığa əsaslandığını bildirib, bu əlaqələrin bir çox sahələrdə, o cümlədən siyasi və mədəniyyət sahələrini əhatə etdiyini vurğulayıb.

Aprəlin 27-də Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Fransa Senatının Fransa-Qafqaz dostluq qrupunun sədri, senator Alen Uper ilə görüşüb. Mehriban Əliyeva Alen Uperin Fransa Senatının Fransa-Qafqaz dostluq qrupunun sədri kimi ölkəmizə səfər etdiyini vurğulayaraq, ölkələrimiz arasında münasibətlərə toxunub, Azərbaycan-Fransa əlaqələrinin bütün sahələrdə çox uğurla inkişaf etdiyini məmnunluqla bildirdi.

Mehriban Əliyeva avqustun 31-də Xarici Ölkələrlə Dostluq üzrə Çin Xalq Assosiasiyasının sədri Li Syaolinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb. Birinci vitse-prezident Çinə Azərbaycan



ikitarəfli əlaqələrin inkişafına xidmət etdiyini vurğulayıb. Oktyabr ayında İtaliya Senatının sədri xanım Maria Elisabetta Alberti Kasellati Azərbaycana səfər edib. Görüş zamanı onu Bakıda görməkdən şad olduğunu bildiren Mehriban Əliyeva qonağın İtaliya Senatının sədri kimi ölkəmizə ilk dəfə səfər etdiyini vurğulayaraq, bu səfərin ölkələrimiz arasında əlaqələrin möhkəmlənməsinə töhfə verəcəyinə əminliyini ifadə edib. Birinci vitse-prezidentin İtaliyaya səfəri zamanı Romada Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyi münasibətilə rəsmi ziyafət verilib. Tədbirdə çıxış edən Mehriban Əliyeva Xalq Cümhuriyyətinin yaranma tarixinə nəzər salıb. Diqqətə çatdırıb ki, həmin dövrə Azərbaycanla demokratiya institutları formalılaşdı, azad seçkilər nəticəsində çoxmilli və çoxpartiyalı parlament yaradılıb, ölkəmiz üçün bir sıra vacib qanunlar qəbul edilmiş, milli ordu müəssisəsi yaradılıb. Birinci vitse-prezident belə bir tədbiri İtaliyada keçirilməsindən məmnunluğunu ifadə edib.

Mehriban Əliyeva həmçinin Romadakı Custiniani sarayında "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 100 illiyi və Azərbaycan Respublikası ilə İtaliya Respublikası arasında strateji tərəfdaşlıq münasibətləri" adlı konfransda iştirak edib.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Romada Heydər Əliyev Fondunun tərəfindən bərpa edilən Müqəddəs Sebastian katekombasının açılışında da iştirak edib. Burada Heydər Əliyev Fondu tərəfindən aparılan bərpa işlərinə 2016-cı ildə başlanılıb. Mərasimdə görülən işlərə görə Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinə minnətdarlıq ifadə olunub.

Uşaqların hamisi, əsgər anası

Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il bayramları ərzində uşaqlar üçün bayram şənliklərinin keçirilməsi artıq ənənə halını alıb. Dekabrın 28-də Bakıdakı uşaq evlərinin sakinləri, internat məktəblərinin şagirdləri, xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaq və yeniyetmələr, eləcə də şahid ailələrdən olan uşaqlar üçün keçirilən növbəti şənlikdə Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva və Arzu Əliyeva da iştirak ediblər. Dekabrın 31-də isə Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin "N" saylı hərbi hissəsində Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il bayramı münasibətilə keçirilən tədbirdə iştirak edib. Tədbirin sonunda hərbi hissənin xidmətdə fərqlənmiş əsgərləri müqəddərləndirilib. Həmçinin hərbi tədbirdə yüksək nəticələr əldə etmiş əsgərlərin valideynlərinə, o cümlədən əsgər Heydər Əliyevin valideyni birinci xanım Mehriban Əliyevaya təşəkkür məktubu təqdim olunub.

Mehriban Əliyevanın Birinci vitse-prezident kimi fəaliyyətinin təhlili göstərir ki, görülməyən işlər, atılan addımlar yalnız bir məqsədə - Prezident İlham Əliyevin inkişaf strategiyasının uğurla reallaşdırılmasına, Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun daha da yüksəlməsinə xidmət edir.

İtaliyada Azərbaycana böyük ehtiram var

Sentyabr ayında vitse-prezident xanım Mehriban Əliyeva İtaliyaya rəsmi səfər edib. Səfər zamanı Mehriban Əliyeva ilk olaraq İtaliya Senatının sədri Maria Elisabetta Alberti Kasellati ilə görüşüb. Söhbət zamanı İtaliya ilə Azərbaycan

Rəşad CƏFƏRLİ, "Azərbaycan"



Diplomatın söhbəti

sü isə ortodoks dininin daha geniş yayıldığı bir dövlətdir. Hər birində Kuba tanınan və çox sevilen bir dövlətdir. Ölkənin tarixinə hörmət olunur. Bu da mənə səfir olaraq rahat fəaliyyət göstərməyə imkan yaradır.

Azərbaycan xalqının enerjisi mənə heyran etdi

Azərbaycan haqqında həmişə məlumatlı olmuşam. Kursant olduğum zamanda azərbaycanlı tələbə yoldaşlarım var idi. Bakıda Neft Akademiyasında, Dənizçilik Akademiyasında, Dövlət Universitetində kubalı dostlarımız təhsil alıb. Onlar da Azərbaycanla bağlı xatirələrini həmişə danışardılar. Ölkələrimiz arasındakı sıx əlaqə həmişə mövcud olub.

Sovet Birliyinin görkəmli ifaçısı olan azərbaycanlı Müslüm Maqomayevin ifasında "Kuba, səni sevirem"

Əksinə həyat tarixçələrinə maraqlı günlər əlavə edə bilərik. Çünki Kuba ekzotik, tropik Karib ölkəsidir. Qeyri-adi çimərliyi var. Dənizin süyünün tərkibi fərqlidir.

Azərbaycanda olduğu kimi, sakit və təhlükəsiz ölkədir. Sağlamlıq baxımından heç bir risk yoxdur. Epidemiyaya mövcud deyil. Maraqlı mədəniyyəti var. Tarixinə görə tanınır, əfsanəsini dinləyənlər hər kəs heyran qalır. Elə bir ölkədir ki, orda hər kəs qonaqpərvərliyi hiss edəcək. Ən əsası çox şən bir dövlətdir. Kubaya ayaq basdıqımız ilk andan o şənliyi hiss etmək mümkündür. İlk addımdan hər tərəfi bürüyən gözəl meyvə etrini, musiqini, canlılığı hiss edəcəksiniz. İnsanlar orda fərqli tərzdə hərəkət edirlər. Rəngli ölkədir. Bütün bunlar sizi heyran edəcək. Və həqiqətən də sən artıq başqa bir yerdə olduğunu hiss edəcəksən. Kubada bir çox musiqi janrları yaranıb: Çaça, rumba, mambo, bolera, danson, hətta salsa da. Kuba, həmçinin tütünün anası kimi tanınır. Likörün, romun vətənidir. Kubanın şəkər sənayesi həmişə dünyada nümunə olub. Bütün idman növləri üzrə Kuba idmançıları dünya olimpiadalarında yaxşı nəticələr göstəriblər. Kuba öz olimpi-

da, zamanla bu rəqəmin artacağına ümid edirik.

Ən çox sevdiyim Azərbaycanın qaralı aşdır

Mən bura gələndə ilk baş çəkdiyim yer Musiqi Akademiyası oldu. Burada olduğum müddətdə çalışmışam ki, bütün teatrlara gədim. Bu sahə mənim üçün çox maraqlıdır. Demək olar ki, bütün muzeylərə getmişəm. Xalq musiqini xoşlayıram. Hər hansı bir kafe, restorana gedəndə bu musiqi sədalarını eşitmək mümkündür və Azərbaycanın incəsənətinin fərqli nümunələri ilə tanış olmaq olur.

Hiss etmişəm ki, azərbaycanlıların Latin Amerikasını sevməsinə, Kubaya rəğslənməsinə xüsusi simpatiyası var. Əhvali-ruhiyyə kodexində bizim oxşar cəhətlərimiz var. Ölkənin mətbəxinə gəldikdə isə təamlar xalqın tarixi və mədəniyyətini əks etdirir. Azərbaycan plovu çox məşhurdur. Ən sevdiyim isə qaralı aşdır.

Prezident İlham Əliyev tərəfindən təşkil edilən ziyafətlərdə bizə həmin aşdan təqdim edilir. Sizin insanları qoyun etini çox qeyir. Heç yerdə bu qəder qoyun eti yeməmişdim. Əsasən antrikot kababını sevirəm. Manqalda tərəvəzlərlə birgə kabab ediləndə etri çox qəşəng və dadlı olur. Zənnimcə, Azərbaycanın qeyri-adi, dəyərli adətləri var. Azərbaycanda yerli və xarici vətəndaşların rahat yaşaması üçün hər cür şərait yaradılır. Qonaqpərvər ölkədir. Hətta istər kubalı qadın, istərsə də kubalı kişi bura gələrək ailə qura da bilər.

Kuba xalqı Azərbaycana minnətdardır

Bura gelişmədən bir həftə sonra Prezident İlham Əliyev tərəfindən qəbul olundum. Çox səmimi qarşılanma oldu. Və o gün burda olduğum dövrün ən gözəl anı kimi qeyd edə bilərəm. Qısa bir müddətdə dövlət başçısı tərəfindən qəbul edilməyim çox gözəl hiss və ölkəmə verilən dəyər idi.

Prezidentlə Azərbaycanda biotexnologiya sahəsində Kubanın təcrübələrindən yararlanmaqla, əməkdaşlığı genişləndirməklə bağlı danışıq. Burada keçirilən turizm sərgisində isə dövlət başçısı Kubanın stendinin qarşısından keçərək qeyd etdi ki, Kuba turizm sahəsində ilk yerlərdən birini tutur.

Kubanın təmsilçisi olaraq istər prezident, istərsə də hökumət tərəfindən təşkil edilən bütün tədbirlərdə iştirak edirəm. Bütün hökumət strukturları ilə çox sıx əlaqəmiz var. Səfirlik olaraq əsas missiyamız indi elə də yaxşı səviyyədə olmayan iqtisadi-ticarət əlaqələrimizi yüksəltməkdir. Bu əməkdaşlığı genişləndirməyin yollarını araşdırırıq.

Hesab edirəm ki, turizm sahəsində reklam genişləndirilə bilər. 2019-cu ilin may ayında Kubada keçiriləcək turizm yarmarkasında Azərbaycanın da iştirak etməsinə gözləyirik. Azərbaycandan Kubaya gələnlərin sayı istərdik ki, daha da artсын. Kubaya gedən turistlərin sayına görə Azərbaycan Gürücüsündən sonra ikinci yerdə gəlir.

Son olaraq, Azərbaycan xalqına, ölkənin lideri İlham Əliyevə bəynəlxalq arenada Kubaya göstərdiyi həmrəyliyi və minnətdarlığını bildirirəm. Azərbaycan həmişə Kubanın ərazi bütövlüyünü, suverenliyini dəstəkləyib. Bizi istədiyimiz kimi inkişaf etməyə icazə verməyən iqtisadi blokadada Azərbaycan həmişə yanında olub. Bütün Kubaya xalqı bu xoş niyyətlərə, marama görə Azərbaycana minnətdardır.

O hər zaman yenilik axtarışında olub. İşinin çoxluğunu, məsuliyyətini ağırlığına baxmayaraq, yəne də xarakterindən gələn yenilikçi ruhundan bir an da ələsə vaz keçmir. Dörd ölkədə Kubanı layihəli təmsil etməyə çalışan Alfredo Fidel Nieves Portuondo bunu illər öncə bacardığı kimi indi də qarşısına qoyduğu hədəfə çatacağına əminidir...

Fərizə ƏHMƏDOVA, Ağgəli MƏMMƏDOV (foto), "Azərbaycan"

Ağdamda erməni silahlı birləşmələrinin atəşi nəticəsində zərər dəymiş 121 evin bərpasına başlanılıb



Ağdam rayonunun temas xəttinə yaxın olan yaşayış məntəqələrində erməni silahlı birləşmələrinin iriçaplı silahlardan və artilleriya qurğularından intensiv atəşə məruz qoyması nəticəsində zərər dəymiş 121 evin bərpasına başlanılıb. Bərpa işləri Prezident İlham Əliyevin "Ağdam rayonunun erməni silahlı birləşmələri ilə temas xəttində yerləşən yaşayış məntəqələrində əhalinin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasına dair əlavə tədbirlər haqqında" 2018-ci il 5 noyabr tarixli sərəncamına əsasən aparılır.

Rayon icra hakimiyyətinin AZƏRTAC-ın bölgə müxbirinə bildirdikləri kimi, bərpa ediləcək evlərin 23-ü Cəməlli, 11-i Qaradağlı, 9-u Məhrizli, 9-u Sarıcaqlı, 7-si Hacıməmmədli, 7-si Məmmədobağlı, 7-si Orta Qərvənd, 7-si Təzəkənd, 6-si Evoğlu, 6-si İsalır, 5-i Ayaq Qərvənd, 5-i Əfətli, 4-ü Çıraqxılı, 4-ü Rızalar, 3-ü Əhmədağalı, 3-ü Mirəşüllü, 3-ü Zəngişalı, 1-i Kolluqışlaq, 1-i Şükürbəyli kəndlərindədir. Bərpa işlərinin bir neçə aya başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

Qeyd edək ki, sərəncama əsasən, Ağdam rayonunun erməni silahlı birləşmələri ilə temas xəttinə yaxın 19 yaşayış məntəqəsində məliki əhalinin mənzil-məişət şəraitini yaxşılaşdırmaq məqsədilə 139 ailənin yaşadığı 121 fərdi yaşayış evinin bərpası üçün Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Əhtiyat Fondundan Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətinə 3 milyon manat ayrılıb.

Əfqanıstandakı sülhməramnlığımızın bir qrupu Azərbaycana qayıdıb



NATO-nun Əfqanıstan İslam Respublikasında həyata keçirdiyi "Qətiyyətli dəstək" missiyasının tərkibində fəaliyyət göstərən Azərbaycan Ordusunun bir qrup sülhməramlısı plan üzün olaraq, rotasiya qaydasında Bakıya qayıdıb.

Bu barədə AZƏRTAC-a Müdafiə Nazirliyindən məlumat verilib. Azərbaycan Ordusunun Əfqanıstandakı sülhməramlı missiyası 2002-ci il noyabrın 20-dən başlayıb. Hazırda Azərbaycan Ordusunun 120 hərbi qulluqçusu, 2 hərbi hakimi və 6 qərargah zabiti Əfqanıstandakı missiyada iştirak edir.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri iriçaplı pulemyotlardan istifadə etməklə atəşkəs rejimini 30 dəfə pozub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 30 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Ermənistan Respublikasının Noyemberyan rayonunun Voskevan kəndində, İcevan rayonu ərazisindəki ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Aşağı Əşkiperə, Qızıllıçılı, Cəfərlı kəndlərinə, Bərd rayonunun Çinari kəndində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Koxanəbi, Muncuqlu kəndlərində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonunun Zamanlı kəndində yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altındakı Göyçay, Çiləburt, Ağdam rayonunun Şıxlar, Füzuli rayonunun Horadiz kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy və Ağdam rayonları ərazisindəki ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə məruz qalıb.

Tom BUTÇER: "Formula-1" Azərbaycan Qran-Prisinin paddok ərazisində tikinti işləri davam edir

"Formula-1" Azərbaycan Qran-Prisinin paddok ərazisində tikinti işləri davam edir. Hazırkı plana uyğun gəlir və tikinti işləri yarış başlayanaqə yekunlaşacaqdır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri yanvarın 10-da "Bakı Şəhər Halqası" Əməliyyat Şirkətinin (BŞH) yarış obyektinin tikintisi üzrə rəhbəri Tom Butçer jurnalistlərə müsahibəsində deyib.

Avstraliyalı mütəxəssis bildirib: "Əlimizdən gələni edəcəyik ki, buillik yarış da baxımlı və maraqlı keçsin. Fevralın 1-dən trekin ətrafında olan təhlükəsizlik baryerlərinin quraşdırılmasına başlayacağıq. Üç həftə sonra isə baryerlərin üzərində şəbəkələr qurulacaq. Martın 1-dən tribunaların hazırlanmasına start verəcəkdir. Trekdə və onun ətrafında hər hansı bir dəyişiklik olmayacaq. Əsas məqsədimiz tamaşaçıların yarışa böyük həvəslə qatılmasıdır. Bu il keçiriləcək yarışın da mövsümün ən yaxşısı seçilməsi üçün var gücümüzlə çalışırıq."

Plana əsasən tikiləcək pit binası və qarajların yarışdan sonra saxlanacağını diqqətə çatdıran T. Butçer gələn il təşkil olunacaq Azərbaycan Qran-Prisi üçün infrastrukturun hazır olacağını diqqətə çatdırıb.

Qeyd edək ki, bu il "Formula-1" Azərbaycan Qran-Prisi aprelin 26-28-də Bakı şəhər halqasında keçiriləcək.



"Azadlıq adası"nın elçisi

Alfredo Fidel Nieves Portuondo "Azadlıq adası" adlandırılan Kubanın Azərbaycandakı səlahiyyətli səfəridir. Qızğın, odlu-ələvü danışıqları da ələ təmsil etdiyi xalqın xarakterinə uyğundur.

1960-cı il martın 15-də Kubada anadan olub. Dediynə görə, Kuba ada ölkə olduğundan oranın sakinləri özlərini dənizçi hesab edirlər və buna görə başqa bir ölkədə yaşamaq onlara çətin gəlir, əksinə, ora tez uyğunlaşırlar. Amma diplomat kimi xarici ölkələrdə Kubanı təmsil etmək onun üçün müqəddəs bir işdir.

Artıq 2 ildən çoxdur ki, Azərbaycanda yaşayan Alfredo Nieves həm hərbi, həm diplomat, həm də çox maraqlı və səmimi həmsöhbətdir. Səfir bizimlə bezi elçilər kimi diplomatik "davraniş qaydası" ilə deyil, tam səmimi həmsöhbət oldu və həm şəxsi həyatı, həm də karyerası ilə bağlı maraqlı fikirlər səsləndirdi.

Anam bizə azad seçim ixtiyarı vermişdi

Uşaqlığım çox yaxşı keçib. İnqilabın bizə bəxş etdiyi sakinlikdə böyümüşəm. Amma ailəmiz geniş olduğundan evimiz həmişə səs-küylü olub. 10 qardaş-bacı və üstelik bizim dostlarımız... Evimizin halını təsvir edəndə, evdə səs eşidən oturmaq mümkün deyildi. Anam hər birimizi çox sərbəst böyüdüdü. O hər işimizlə bağlı seçimi özümüzün öhdəsinə buraxmışdı.

Artıq təhsil almaq zamanı yetişəndə hərbi akademiya oxumaq qərarına gəldim. Uşaqlığım da, gəncliyim də bu hərbi məktəbdə təhsil almaqla keçdi. Çox maraqlı dövr idi. Həmin hərbi məktəb internat tipli olduğuna görə bütün günü orda qalırıdık. Hərbi sahədə hazırlığını orda qazanmışam. Çox zəhmətkeş şagird olduğumu xatırlayıram. Məktəbdə təhsil aldığı zaman idmanla da məşğul idim. Yüngül atletika-qaçış ilə çox maraqlanırdım. Məktəbimizdə atletika üzrə bir çox müsabiqələrdə təmsil edib, mükafat qazanmışdım.

Hərbdən diplomatik fəaliyyətə keçid

Kuba kiçik dövlət olmasına baxmayaraq, çox güclüdür. Bizim güclü ordumuz var. Xalqımız öz kökünə bağlıdır. SSR dağıldığı ərəfədə Kubada hər şey dəyişdi, çaxnaşmalar oldu. O vaxt iqtisadiyyatda kiçik ixtisarlər etmək lazım idi. Bir çox zabitlər, hərbiçilər müliki həyata keçildilər.

Hərbi peşəsini seçdim

Sosial həyatım çox aktiv idi. Çoxlu dostlarım vardı. Hər biri ilə də yaxşı münasibət qurmağı bacardım. Ali təhsilimi isə Ukraynada almaq imkanı qazandım. Cəmi 17 yaşım var idi və Ukraynada hərbi akademiya qəbul oldum. Yeganə akademiya idi ki, orda hərbi təhsillə yanaşı jurnalistika da öyrədilirdi. 1978-ci ildən 1983-cü ilə qədər akademiya oxudum. Çox sevilən bir ölkənin nümayəndəsi idim. Bizə orda çox geniş, unikal hazırlıq keçirilirdi. Təkcə jurnalistika, hərbi deyil, eləcə də mədəniyyət, tarix, fəlsəfə kimi fənlər də tədris olunurdu. Ora-

dakı təhsilim sayəsində intellektual baxımdan yaxşı inkişaf etdim. Yeni tanışlıqlar qurdum. Həyatımın ən önəmli dövrü idi. Ukraynada başqa team, başqa mədəniyyət, bir sözlə, başqa dünya ilə tanış oldum.

Jurnalistikani bütün peşələrin anası hesab edirəm

Tələbə ikən riyaziyyat, fizika üzrə nəticələrim yaxşı olsa da, dünya tarixi, coğrafiyası ilə çox maraqlanırdım. Hər zaman hər şeyi bilmək, öyrənmək istəyirəm. Amma bu istəyə çatmaq üçün jurnalistika peşəsini seçmişəm. Düşünürəm ki, jurnalist hər şeyi bilimli, tanınmalı və məlumatlı olmalıdır. Bu peşənin sahibi öz üzərində hər zaman işləməli, tədqiqat aparmalı, araşdırmalı, bir an belə dayanmamalıdır.

Ukraynada oxuyanda Sovetlər birliyinə xas hər şeylə tanış oldum, öyrəndim. Hər bir xalqın özünəxas tarixi, mədəniyyət və dini haqqında məlumat əldə etmək mənim üçün çox maraqlı idi. Mən jurnalistikani bütün peşələrin anası hesab edirəm. Məzun olduğdan sonra jurnalistika ilə məşğul oldum. Qəzet, jurnal və radioda jurnalist işləmişəm. Foto-reportyor təhsilim də var. Mətbuatla əlaqəm çox sıxdır. Qızım da indi mənim ixtisasımı davam etdirir, jurnalistdir. Oğlum isə musiqçidir.

Hərbdən diplomatik fəaliyyətə keçid

Kuba kiçik dövlət olmasına baxmayaraq, çox güclüdür. Bizim güclü ordumuz var. Xalqımız öz kökünə bağlıdır. SSR dağıldığı ərəfədə Kubada hər şey dəyişdi, çaxnaşmalar oldu. O vaxt iqtisadiyyatda kiçik ixtisarlər etmək lazım idi. Bir çox zabitlər, hərbiçilər müliki həyata keçildilər.

Mən də Kuba Xarici İşlər Nazirliyində mətbuat xidmətində işə başladım. Xarici İşlər Nazirliyində də səfir olana qədər bir neçə mərhələ atmalısam. Lap aşağıdan başlamaq lazımdır. Müdafiə sahəsində mayor olduğdan sonra müliki sahədə sifirdən başlayaraq səfir pilləsinə qədər qalxmalı idim. Bəxtim gətirdi ki, diplomatika sahəsində fəaliyyətə başladığım dövrdə əvvəlcə ikinci, sonra birinci katib oldum və mədəniyyət, idman sahələri ilə məşğul oldum. Bu da jurnalistika peşəmə yaxın olduğundan mənim üçün çox maraqlı idi. Bir müddət də Rusiyadakı səfirimizin müşaviri işlədim. Fəaliyyətdə çox zəngin təcrübə topladım. Sonra yenidən Kubaya qayıtdım və nazirlikdə mətbuat xidmətində işmə davam etdim. Nazirliyin sosial şəbəkələrdəki səhifələrini, veb saytlarını mən idarə edirdim. Nəticədə mən informatika sahəsində biliklərim canlandı, həm də məlumatlılığım artdı.

Hərbi, jurnalist və nəhayət səfir kimi çalışan Alfredo Fidel Nieves Portuondo qarşısına qoyduğu bütün hədəflərə nail olub

"Mən inqilabın meyvəsiyəm. Məhz Kuba inqilabının qalib gəldiyi ərəfədə dünyaya gəlmişəm və elə anam da Fidel Kastroya minnətdarlığımı ifadə etmək üçün mənə Fidel adını qoyub..."

Dörd ölkənin səfiri olmaq çox məsuliyyətli və ağır işdir

Və səfir olmaq zamanı yetişdi. 2009-cu ildə artıq 49 yaşım var idi. Belarusa səfir təyin olundum. Minskə dörd il işlədim. Dəyərli təcrübə qazandım, mükəmməl diplomatik nəticələr əldə etdim. Bir səfirin qarşısına qoyduğu bütün nailiyyətləri qazandım.

Belarus xalqının Kuba xalqı ilə olan həmrəyliyi, dostluğu möhkəmləndi. Belarus cəmiyyətinə sevilən bir insan idim. İndi də Belarus Jurnalistlər Birliyinin üzvü olmaqdan böyük şərəf hissi duyuram. Bu, mənim üçün böyük stimuldur. Mənim dövrümdə orada Kuba milli azadlıq hərəkatının qəhrəmanı Xose Martinin adına məktəb açıldı. Belarusa təşəkkür etmək üçün bir çox əsasım var. İlk dəfə səfir olaraq məhz Belarusda işləməyim çox gözəl hiss idi.

Bu ölkədə missiyamı tamamladıqdan sonra Kubaya, Xarici İşlər Nazirliyinə qayıtdım. Azərbaycana isə 2016-cı ildə səfir təyin olunmuşam. Həmin ilin dekabr ayında Azərbaycanın dövlət başçısı canab İlham Əliyevə etimadnaməni təqdim etdim. Artıq iki ildir ki, burdayam. İndi dörd ölkənin səfiriyəm: Azərbaycan, Gürcüstan, Özbəkistan və Türkmənistan. Dörd ölkənin səfiri olmağın məsuliyyəti çox ağırdır. Çünki sən bütün ölkələrin hər birinə eyni dərəcədə diqqət göstərməlisən. Məsələn orasındadır ki, ölkəm mənəndən hər biri ilə yüksək səviyyədə əlaqə saxlamağı, hər biri ilə eyni əməkdaşlıq qurmağı tələb edir. Dörd ölkə və onun regionlarında baş verən bütün hadisələrdən məlumatım olmalıdır.

Latin Amerikasılı ölkələrindən Kuba ilk dövlətdir ki, Azərbaycanda səfirlik açılıb

İnsan çox şey qazanır, geniş məlumat əldə edir. Ölkələr arasında oxşar və fərqli cəhətləri görə bilirəm. Məsələn, Azərbaycan və Gürcüstanı kiçik bir sərhəd ayırır, amma bir-birindən fərqlidir. Mətbəxi, dili ayırır. Eyni ərəfədə yerləşməsi, amma fərqli xüsusiyyətlərə malik olması çox maraqlıdır. Səfiri olduğum üç dövlət müəlmən dövlətidir. Dördüncü-

Latin Amerikasılı ölkələrindən Kuba ilk dövlətdir ki, Azərbaycanda səfirlik açılıb

İnsan çox şey qazanır, geniş məlumat əldə edir. Ölkələr arasında oxşar və fərqli cəhətləri görə bilirəm. Məsələn, Azərbaycan və Gürcüstanı kiçik bir sərhəd ayırır, amma bir-birindən fərqlidir. Mətbəxi, dili ayırır. Eyni ərəfədə yerləşməsi, amma fərqli xüsusiyyətlərə malik olması çox maraqlıdır. Səfiri olduğum üç dövlət müəlmən dövlətidir. Dördüncü-

Latin Amerikasılı ölkələrindən Kuba ilk dövlətdir ki, Azərbaycanda səfirlik açılıb

İnsan çox şey qazanır, geniş məlumat əldə edir. Ölkələr arasında oxşar və fərqli cəhətləri görə bilirəm. Məsələn, Azərbaycan və Gürcüstanı kiçik bir sərhəd ayırır, amma bir-birindən fərqlidir. Mətbəxi, dili ayırır. Eyni ərəfədə yerləşməsi, amma fərqli xüsusiyyətlərə malik olması çox maraqlıdır. Səfiri olduğum üç dövlət müəlmən dövlətidir. Dördüncü-

Dörd ölkənin səfiri olmaq çox məsuliyyətli və ağır işdir

Və səfir olmaq zamanı yetişdi. 2009-cu ildə artıq 49 yaşım var idi. Belarusa səfir təyin olundum. Minskə dörd il işlədim. Dəyərli təcrübə qazandım, mükəmməl diplomatik nəticələr əldə etdim. Bir səfirin qarşısına qoyduğu bütün nailiyyətləri qazandım.

Belarus xalqının Kuba xalqı ilə olan həmrəyliyi, dostluğu möhkəmləndi. Belarus cəmiyyətinə sevilən bir insan idim. İndi də Belarus Jurnalistlər Birliyinin üzvü olmaqdan böyük şərəf hissi duyuram. Bu, mənim üçün böyük stimuldur. Mənim dövrümdə orada Kuba milli azadlıq hərəkatının qəhrəmanı Xose Martinin adına məktəb açıldı. Belarusa təşəkkür etmək üçün bir çox əsasım var. İlk dəfə səfir olaraq məhz Belarusda işləməyim çox gözəl hiss idi.

Bu ölkədə missiyamı tamamladıqdan sonra Kubaya, Xarici İşlər Nazirliyinə qayıtdım. Azərbaycana isə 2016-cı ildə səfir təyin olunmuşam. Həmin ilin dekabr ayında Azərbaycanın dövlət başçısı canab İlham Əliyevə etimadnaməni təqdim etdim. Artıq iki ildir ki, burdayam. İndi dörd ölkənin səfiriyəm: Azərbaycan, Gürcüstan, Özbəkistan və Türkmənistan. Dörd ölkənin səfiri olmağın məsuliyyəti çox ağırdır. Çünki sən bütün ölkələrin hər birinə eyni dərəcədə diqqət göstərməlisən. Məsələn orasındadır ki, ölkəm mənəndən hər biri ilə yüksək səviyyədə əlaqə saxlamağı, hər biri ilə eyni əməkdaşlıq qurmağı tələb edir. Dörd ölkə və onun regionlarında baş verən bütün hadisələrdən məlumatım olmalıdır.

Latin Amerikasılı ölkələrindən Kuba ilk dövlətdir ki, Azərbaycanda səfirlik açılıb

İnsan çox şey qazanır, geniş məlumat əldə edir. Ölkələr arasında oxşar və fərqli cəhətləri görə bilirəm. Məsələn, Azərbaycan və Gürcüstanı kiçik bir sərhəd ayırır, amma bir-birindən fərqlidir. Mətbəxi, dili ayırır. Eyni ərəfədə yerləşməsi, amma fərqli xüsusiyyətlərə malik olması çox maraqlıdır. Səfiri olduğum üç dövlət müəlmən dövlətidir. Dördüncü-

Latin Amerikasılı ölkələrindən Kuba ilk dövlətdir ki, Azərbaycanda səfirlik açılıb

İnsan çox şey qazanır, geniş məlumat əldə edir. Ölkələr arasında oxşar və fərqli cəhətləri görə bilirəm. Məsələn, Azərbaycan və Gürcüstanı kiçik bir sərhəd ayırır, amma bir-birindən fərqlidir. Mətbəxi, dili ayırır. Eyni ərəfədə yerləşməsi, amma fərqli xüsusiyyətlərə malik olması çox maraqlıdır. Səfiri olduğum üç dövlət müəlmən dövlətidir. Dördüncü-

Latin Amerikasılı ölkələrindən Kuba ilk dövlətdir ki, Azərbaycanda səfirlik açılıb

İnsan çox şey qazanır, geniş məlumat əldə edir. Ölkələr arasında oxşar və fərqli cəhətləri görə bilirəm. Məsələn, Azərbaycan və Gürcüstanı kiçik bir sərhəd ayırır, amma bir-birindən fərqlidir. Mətbəxi, dili ayırır. Eyni ərəfədə yerləşməsi, amma fərqli xüsusiyyətlərə malik olması çox maraqlıdır. Səfiri olduğum üç dövlət müəlmən dövlətidir. Dördüncü-



ya çempionlarının sayına görə Amerikadan sonra məşhur olan ikinci dövlətdir. Latin Amerikasında birinci olimpiya çempionu məhz kubalı olub. Mədəniyyət sahəsində Kubada balet, rəqs üzrə məşhur simalər var. Kuba cazmenləri də dünyada çox tanınır.

Kubanın yeni Konstitusiyası bir çox dəyişikliklər vəd edir

Kuba inqilabı öz adı ilə hər yerdə məşhurdur. Bura səfir olaraq gələndə inqilabın qalibi Fidel Kastro dünyasını dəyişmişdi. Həmin vaxt çox adam başsağlığı üçün səfirləriyə gəldi. Hər kəs burda açdığımız başsağlığı kitabına Fidel Kastroya, Kubanın tarixinə sevgi və heyranlıqlarını qeyd etmişdi. Kubanın önəmli tarixlərini həmişə burada qeyd etmişim. Bu il Kubanın qalibi qalıbiyyətinin 60 illiyini qeyd edəcəyik. Çalşırıq ki, xalqlarımız bir-birini yaxından tanısin. Buna görə də çoxlu mədəni tədbirlər həyata keçiririk. Kubada yeni konstitusiyaya 24 fevralda təsdiq ediləcək və həmin sənəd özündə bir çox yenilikləri əks etdirir. İqtisadi-ticarət sahədə ölkənin zənginləşməsi üçün bir çox maddələr daxil edilib. Sənədə xarici sərmayələrlə bağlı maddələr də daxil edilib. Elə maddələr də var ki, hökumət strukturunu əks etdirir və müəyyən dəyişikliklər gözlənilir. Konstitusiyaya, həmçinin sosial həyata, səhiyyə, təhsil kimi sahələrə şamil edilən maddələr də daxil edilib. Kubada təhsil ilkin dövrdən son dövərə qədər tamamilə pulsuzdur. Ölkəmizdə ödənişli təhsil yoxdur. Həmçinin səhiyyə də ələ. Heç bir tibbi mərkəzdə ödənişli xidmət yoxdur. Bütün bunlar yeni konstitusiyada da öz əksini tapacaq.

Kuba ötən illər ərzində eczacılıq, tibb sahəsində böyük nailiyyətlər əldə edib. İndi Kubada Afrikadan, Latin Amerikasının digər ölkələrindən olan tələbələr tibbi təhsil alır. Sovetlər birliyi dağıldıqdan sonra tibbi sahədə müəyyən dəyişikliklər etdik və xaricə təhsil alan tələbələrimiz geri qayıdıb Kubada təhsillərini davam etdirdi. Son dövrlərdə isə xaricə təhsil alan Kuba vətəndaşlarının sayı artmaqdadır. Rusiyada daha çoxdur. Azərbaycanda indi kubalı tələbələrin sayı azalsada,

Kuba qeyri-adi çimərliyi olan şən, ekzotik, rəngli ölkədir

Hər kəsi ömründə bir dəfə də olsun Kubaya səyahət etməyə çağırıram. Gət-sələr, heç nə itirməyəcəklər,

QEYRİ-NEFT SEKTORU

• ƏSAS KAPİTAL

İnvestisiyanın həcmi 21,2 faiz artıb

Əgər Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcəkdə dayanıqlığı qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə bağlıdırsa, qeyri-neft sektorunun bugünkü inkişafı sözügedən sahəyə kapital qoyuluşundan asılıdır. Məhz bu nəzərə alınaraq ölkəmizdə sözügedən sektora kapital qoyuluşu ilbəil artırılır.

Təkcə ötən ilin 11 ayı ərzində əsas kapitalla yönəldilmiş 12,8 milyard manatlıqdan çox vəsaitin əksər hissəsi qeyri-neft sektorunun inkişafına yönəldilmişdir. Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına istinadən daha dəqiq desək, bu dövrdə qeyri-neft sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi 21,2, o cümlədən qeyri-neft sənayesinə qoyulan investisiyalar 22,6 faiz artmışdır. İstifadə olunan vəsaitin 68,4 faizi məhsul istehsalı, 23,5 faizi xidmət obyektlərinin, 8,1 faizi isə ümumi sahəsi 1,8 milyon kvadratmetrdən çox olan yaşayış evlərinin tikintisinə sərf edilmişdir. O da maraqlı faktır ki, əsas kapitalla, o cümlədən qeyri-neft sektoruna yönəldilən vəsaitlərin 63,1 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Daxili vəsaitlərin tərkibində isə qeyri-dövlət sektoru sərmayədarlarının xüsusi çəkisi də az olmamışdır - 48,2 faiz.

Maraqlı fakt həm də odur ki, bu vəsaitlər hesabına tikilib istifadəyə verilən qeyri-neft müəssisələrinin əksəriyyətinin ünvanı regionlardır. Sumqayıt Kimya Sənaye Parkındakı Tütün məmulatları istehsalı fabriki, Polipropilen, Əlvan metallar və ferroeritnilər, İnşaat kimyəvili zavodları, Mingəçevir Sənaye Parkında ipik istehsalı üzrə 2 müəssisə, Goranboyda "Region aqropark", "Azərxaç"ın Ağdam, İsmayilli və Xaçmaz filialları, İsmayillidə heyvandarlıq kompleksi, Neftçala Sənaye Məhəlləsində "Xəzər" avtomobil zavodu, Şamaxıda üzümçülük və şərabçılıq kompleksi, eləcə də əksər regionları əhatə edən çoxsaylı avtomobil yolları, elektrik yarımstansiyaları, təhsil, səhiyyə və idman müəssisələri yalnız keçən il bölgələrdə istifadəyə verilən obyektlərin bir hissəsidir.

• MƏŞĞULLUQ

Əhalinin 1,5 milyon nəfərdən çoxu neftdən kənar sahələrdə çalışır

Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətində görülən tədbirlər məşğulluq sahəsində də müsbət nəticələr verir. Belə nəticələrdən biri bu gün işləyən ölkə əhalisinin əksər hissəsinin qeyri-neft sektorunda cəmlənməsidir.

Dövlət Statistika Komitəsinin son məlumatına görə, 2018-ci il dekabrın 1-i vəziyyətinə Azərbaycanda iqtisadi fəal əhalinin sayı 5,1 milyon nəfərdən çox olmuşdur ki, onlardan da 4,8 milyon nəfəri işlə təmin edilmişdir. Ötən il noyabrın 1-i vəziyyətinə müqabil işləyənlərin sayı 1,5 milyon, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 884,7 min, qeyri-dövlət sektorunda 668,1 min nəfər olmuşdur. Sözügedən dövrdə olan məlumata görə, neft sektorunda 33,9 min, qeyri-neft sektorunda 1,5 milyon nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda çalışan işçilərin 23,9 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,2 faizi tikintidə, 7 faizi emal sahəsində, 3,3 faizi aqar sektorda, eləcə də meşə təsərrüfatı və baliqçılıqda, 2,5 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalında, 2,2 faizi mədəncixarmada, 1,7 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahələrinə gəldikdə, bu sektorda işləyənlərin 21,4 faizi təhsil, 18,6 faizi ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,5 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 7 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,6 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,5 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 3,4 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 1,9 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 1,6 faizi informasiya və rabitə, bir o qədər maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və icimai işə və bir o qədər daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar, 1 faizi isə digər sahələrdə cəmləşmişlər.

Onu da qeyd edək ki, ötən il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə məşğulluq xidmət orqanları tərəfindən ölkə üzrə rəsmi işsiz statusu verilmiş şəxslərin sayı 30,4 min nəfər olmuşdur. İşsizlikdən sığorta ödənişinin orta məbləği isə 213 manata çatmışdır.

• SƏNAYE MƏHƏLLƏLƏRİ

Avtomobil, balıq yemi və mebeli nə birləşdirir



Yola saldıığımız 2018-ci ildə ölkənin qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətində çox mühüm layihələr icra olunub və bu proses daha davamlı xarakter alıb. Xüsusilə sənayenin inkişafına böyük diqqət göstərilib. Bu da təsəvvüf deyil. Çünki sənaye iqtisadiyyatın aparıcı sahələrindəndir. Uğurla həyata keçirilən sənayeləşmə siyasətinə uyğun olaraq ölkədə yüzlərlə müasir sənaye müəssisəsi yaradılıb. Nəticədə daxili tələbatın ödənilməsində yerli məhsulların payı əhəmiyyətli dərəcədə artıb, ixracın həcmi genişləni-

Bu məqsədlə yüksək texnologiyalara əsaslanan rəqəbətqabiliyyətli sənayenin davamlı inkişafını təmin etmək və əhalinin məşğulluğunu artırmaq məqsədilə nəhəng sənaye parkları və sənaye məhəllələri yaradılıb. Regionlarda sahibkarlıq fəaliyyətinin genişləndirilməsi, yerli ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə sənaye sahələrinin inkişafı, istehsal prosesinin təşkilində infrastruktur xərclərinin azaldılması baxımından bu cür sənaye məhəllələrinin müstəsna əhəmiyyəti var.

Qeyri-neft sektorunun inkişafı ölkənin ümumi iqtisadi inkişafın qarantıdır. Belə ki, dünya bazarında neftin qiyməti kəskin şəkildə oynayıb. Bu cür vəziyyət ölkənin maliyyə təminatına, həmçinin ümumi inkişafına mənfi təsir göstərir, maliyyə və iqtisadi balans pozulur. Sözsüz ki, belə hal ölkənin sabit inkişafına da müsbət təsir göstərmir. Ölkəmizdə müxtəlif sənaye məhsullarının istehsal etməyi üçün çoxlu xammal növü var. Daxildə sənaye istehsalı olmadıqda üçün bu xammal istifadəsiz qalır. Halbuki həmin xammaldan məhsul istehsal etmək iqtisadi cəhətdən səmərəlidir. Belə ki, yerli xammal hesabına isteh-

sal edilən məhsulun maya dəyəri aşağı düşür və əhalinin bu növ məhsullardan istifadəsi asanlaşır. Bununla yanaşı, həmin növ məhsulu daha ucuz qiymətə xarici bazarlara satmaqla ölkəyə valyuta gətirmək də mümkündür.

Qeyri-neft sənayesinin inkişafı üçün ölkəmizdə müxtəlif təyinatlı müəssisələr yaradılır. Artıq onların bir çoxu fəaliyyət göstərərək daxili tələbatı ödəməklə yanaşı, xarici bazarlara da çıxır. Bu cür qeyri-neft sənayesinin fəal iştirakçıları texnoparklardır. Texnoparklar iri istehsal sahələridir, əsasən bir sahə üzrə ixtisaslaşır. Məsələn, Sumqayıt Kimya Sənaye Texnoparkı kimi.

İkinci yol sənaye məhəllələrinin yaradılmasıdır. Bu növ istehsal sahələri həmcə kiçik olsa da, istehsal etdiyi məhsul növünə görə çoxşaxəlidir. Sənaye məhəllələrinin bir üstünlüyü də odur ki, ölkənin bütün şəhər və rayonlarında belə müəssisələr yaratmaq mümkündür və yaradılır da. Çünki bir çox müəssisələrin xammalı hə-

min bölgələrdə yerləşir. Kiçik sahələri əhatə etdiyi üçün onun quraşdırılmasının xərci də azdır. Kiçik və orta sahibkarlar belə müəssisələrə sərmayə qoymaq imkanına malik olduqları üçün də sərfəlidir. Bu istiqamətdə həyata keçirilən siyasətin əsas məqsədi hər bir rayonda sənaye məhəllələrinin yaradılmasıdır.

Neftçala Sənaye Məhəlləsi bu sahədə birincidir. Burada heftə "Xəzər" adlı avtomobillər istehsal olunur. Arıq həmin avtomobillər satışa buraxılıb. Gələcəkdə müəssisədə ildə 10 min avtomobil istehsalı nəzərdə tutulub.

Bundan başqa, burada "Kəhf" MMC fəaliyyət göstərir. Müəssisənin illik istehsal gücü 25 ton balıq yemi istehsal etməkdir. Gələcəkdə müəssisədə mal-qara, eləcə də digər yemlərin istehsalı nəzərdə tutulub. Müəssisənin yaradılması üçün 12 milyon manat investisiya qoyulub. Qeyd edək ki, Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu da müəssisəyə 5,9 milyon manat güzəştli kredit verib.

Neftçala Sənaye Məhəlləsində daha bir müəssisə fəaliyyət göstərir. İllik istehsal gücü 2 milyon tara olan "Metak" MMC-yə 1,35 milyon manat investisiya yatırılıb. Həmin müəssisədə də Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən 600 min manat güzəştli kredit verilib.

"Gilan PIVOT" MMC-nin investisiya dəyəri isə 1 milyon manatdır. İllik istehsal gücü 60-80 suvarma sistemləri olan müəssisədə 15 nəfər işlə təmin edilib. Bundan başqa, Neftçala Sənaye Məhəlləsində "Toğrul-2008", "Providence Limited", "Az-product", "Petroqeoaz" MMC-ləri fəaliyyət göstərir.

Hacıqabul Sənaye Məhəlləsi də istifadəyə verilməyə hazırlandı. Tikinti işlərinə 200 nəfər cəlb edilib. Sabirabad Sənaye Məhəlləsi isə 20 hektar ərazidə yaradılır. Artıq burada tikinti işlərinə başlanılıb. İnşaat işləri ilə 200 nəfər məşğul olur.

Masallı Sənaye Məhəlləsi Prezident İlham Əliyevin 2016-cı il iyunun 13-də imzaladığı sərəncamla yaradı-

lib. Ümumi sahəsi 10 hektar olan məhəllədə tikinti işləri 2017-ci ilin iyulunda başlanmışdır. Sənaye Məhəlləsində dövlət vəsaiti hesabına lazımi infrastruktur, o cümlədən 2,5 MVt gücündə elektrik enerjisi təchizatı, güc saatda 25 kubmetr olan sutəmizləyici qurğu qurulub, su və kanalizasiya sistemi, təbii qaz təchizatı, rabitə və nəqliyyat infrastrukturunu yaradılıb, yüksək standartlara cavab verən 3 istehsal modulu, ikimərtəbəli inzibati bina, texniki və köməkçi binalar tikilib, genişişiyacılı abadlıq işləri aparılıb. İlk mərhələdə burada mebel, dam örtükləri və aksesuarları, dəmir məmulatları, döşək, taxta emalı və məmulatları istehsal olunur. Ümumiyyətlə, bu sənaye məhəlləsində çalışmaq üçün sahibkarlıq subyektləri tərəfindən 5 milyon 230 min manat dəyərində 10 layihə təqdim edilib. Artıq reallaşdırılan bu layihələr çərçivəsində 200 yeni iş yeri yaradılıb.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

• XARICI TİCARƏT

Qeyri-neft məhsullarının ixracı 11 faiz artmışdır

Ölkəmizdə qeyri-neft sektorunun inkişafını göstərən sahələrdən biri də xarici ticarətdə qeyri-neft məhsullarının ixracının artım dinamikasıdır. Artıq inamla demək olar ki, Azərbaycan dünyadakı ticarət tərəfdaşları arasında təkcə neft yox, həm də qeyri-neft məhsulları ixracatçısı kimi tanınır. Bunu ölkənin xarici ticarətinə aid açıqlanmış son məlumat da təsdiqləyir.

Dövlət Statistika Komitəsinin açıqladığı həmin məlumatda bildirilir ki, Azərbaycan ötən ilin 10 ayı ərzində 178 ölkə ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmişdir. Bu dövrdə 104 ölkəyə məhsul ixrac, 171 ölkədən idxal olunmuşdur. Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış

ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilməsinə dəyərli nəzərə alınmaqla sözügedən dövrdə Azərbaycanın xarici ticarət dövriyyəsi 26,5 milyard dollar, o cümlədən ixracın dəyəri 17,2 milyard, idxalın dəyəri 9,2 milyard dollar təşkil etmişdir. Bu isə 8,09 milyard dollarlıqdan çox müsbət ticarət saldosu deməkdir.

2017-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə ölkəmizin xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 36,4, o cümlədən ixrac 38,3, idxal 33, real ifadədə isə dövriyyə 1,3, o cümlədən ixrac 1, idxal 1,9 faiz artmışdır.

Qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər sayəsində göstərilən dövr ərzində ölkəmizdə ərzaq məhsullarından buğda idxalı 0,4, bitki yağları - 0,7, xam şəkər və şəkər - 40, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları - 19,6, kartof - 17, mal eti - 10,2, təzə tərəvəz - 45,1, eləcə də sənaye mallarından polad praktiki - 10,3, rezin şinlər - 6, qara metallardan hazırlanmış küncüklər - 2,9 faiz azalmışdır.

Ixracın strukturunda isə xam neft, təbii qaz, neft məhsulları ilə

yanaşı, meyvə-tərəvəz, plastik kütlə, alüminium, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, pambıq lifi və ipliyi, kimya sənayesi məhsulları, şəkər, alkoqollu və alkoqolsuz içkilər, bitki yağlarının xüsusi çəkisi üstün olmuşdur.

Belə ki, bu dövr ərzində təzə meyvə ixracı 22,6, kartof - 15,5, bitki yağları - 2,9, meyvə və tərəvəz konservləri - 10,2, polietilen - 21,9, emal olunmuş alüminium - 16,8, qara metallardan borular - 5,1, pambıq ipliyi - 28 faiz, təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu - 2, pambıq lifi - 2,2 dəfə artmışdır.

Ümumilikdə ötən ilin yanvar-oktyabr aylarında qeyri-neft məhsullarının ixracının dəyəri 2017-ci ilin eyni dövrünə nisbətən faktiki qiymətlərlə 10,9, real ifadədə isə 1,7 faiz artaraq 1,3 milyard dollarlıqdan çox olmuşdur.

Son illər Azərbaycanda turizm təsərrüfatının inkişafına xüsusi diqqət yetirilir. Vaxtilə Azərbaycanca ildə 300-500 min turist gəlirdisə, görülən işlər nəticəsində təkcə 2017-ci ildə ölkəmizdə olan turistlərin sayı 2 691 998 nəfər təşkil etmişdir. Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə artıq Azərbaycanda turizm sahəsində dövlət proqramı qəbul olunmuşdur. Prezident ölkədə mühüm turizm məkanlarının açılışında bilavasitə iştirak edir, müəyyən tapşırıqlar verir, vəzifələr irəli sürür.



Qalaaltı kurortu:

Müalicə və istirahət kompleksləri

dünənə, bugünü və gələcəyi

2015-ci il avqustun 8-də Qalaaltı Hotel-Spa Mərkəzinin açılışında ölkə rəhbərinin dediyi fikirlər xüsusi əhəmiyyətə var. "Bu gündən sonra artıq Qalaaltı dünya səviyyəli beynəlxalq müalicə və istirahət kompleksi kimi fəaliyyətə başlayacaq və burada yaradılan şərait... ən yüksək standartlara uyğundur".

Azərbaycan dünyanın ən zəngin turizm-rekreasiya ehtiyatlarına malik ölkələrindən biridir. Burada mindən çox bulaq, mineral sular mövcuddur ki, onların əksəriyyəti Azərbaycanın dağlıq və dağətəyi bölgələrində yerləşir. Göstərilən mineral suların böyük əksəriyyətinin təbii çirələri olsa da, onlardan cəmi 30 mineral bulaqla bağlı tam geoloji araşdırmalar aparılmış və həmin yerlərin istismar ehtiyatları müəyyənləşdirilmişdir. Belə müalicəvi əhəmiyyəti olan mineral sularından biri də Bakı şəhərindən 120 kilometr şimalda, Şabran rayonunun 16 kilometrliyində Qalaaltı kəndinin şimal hissəsində üç təbəqəli meşə ilə əhatə olunan səfəli bəzirdə yerləşən Qalaaltı müalicə-istirahət kompleksidir.

Göstərilən ərazidə 1969-cu ildə müalicəvi su kəşf edilmişdir. Buranın xüsusi təbii şəraiti ilə seçilən çox quru, təmiz havası var. Ərazi Xəzər dənizi sahilindən 10-15 kilometrlik məsafədə, çox füsunkar məkanda yerləşir və burada dağ havası dəniz havası ilə birləşərək insanları özünü rahat hiss etməsinə səbəb olur. Buranın xüsusi olaraq iqlimi və onların insan sağlamlığına təsiri məsələləri respublika coğrafiyaçıları tərəfindən ətraflı tədqiq edilmişdir. Bu məsələdə tədqiqatçı Əsgər Əyyubovun xidmətləri xüsusi qeyd edilməlidir. Əsgər Əyyubov "Azərbaycan SSR-in kurort və istirahət yerlərinin iqlimi" əsərində bu ərazilər haqqında ətraflı məlumat vermişdir. Qalaaltıda ən isti ayın orta temperaturu 22°C, ən soyuq ayın temperaturu isə -1°C olur. Qalaaltı istirahət kompleksində ayrı-ayrı illərdə mütləq maksimum temperatur 39°C, mütləq minimum temperatur isə -24°C olmuşdur. Yay ayları nisbətən sərin keçir. İl ərzində günəşli günlərin sayı 130 günə, tutuq günlərin sayı 74 günə bərabərdir. Yanvar ayında havanın nisbi rütubəti 80, iyul ayında isə 65 faiz təşkil edir. Yağının illik miqdarı 430 mm-dir.

Qalaaltı müalicə-istirahət kompleksini Böyük Qafqaz dağlarının dəniz səviyyəsindən 700 metrlik yüksəkliklərində yerləşən Qalaaltı mineral suyu əsasında 1976-cı ildə fəaliyyətə başlamışdır. Yerli əhali bu suya "neftli su", başqa sözlə, "nafusiya" deyir. Çox kəskin qoxusu və dadı ilə seçilir. Uzun illər Azərbaycan alimlərinin apardığı çoxsahəli işlər sayəsində müəyyən olunmuşdur ki, buranın suyu Ukraynanın Truskavets şəhərində çıxarılan nafusiya ilə eynidir. Müalicəvi Qalaaltı suyu tapılana qədər Truskavetsin suyu SSRİ-də bu sahədə yeganə su idi. Qalaaltı suyunda üzvi maddələrin miqdarı litrdə 4 milliqramdan 10 milliqrama qədər dəyişir. Nafusiya su-

yunda isə bu göstərici 5-10 mq/litr arasındadır. Uzun illər istifadə nəticəsində Truskavets suyunun ehtiyatları və orqanik tərkibi tükənmişdir. Mineral suyun müalicəvi keyfiyyəti onun tərkibindəki mikroelementlərin və üzvi maddələrin zənginliyindən asılıdır. Bu baxımdan yerli və xarici alimlərin keçmiş sovetlər dövründə Qalaaltı mineral suyunun hidrogeoloji, fiziki-kimyəvi, biokimyəvi xüsusiyyətləri ilə bağlı tədqiqatları böyük əhəmiyyət kəsb edir.

1969-cu ilədək Qalaaltı suyunun aşkar edilməsi və burada kurortun yaradılması keçmiş S.M.Kirov adına Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Kurortologiya və Fiziki Mədəniyyət İnstitutunun (indiki Səhiyyə Nazirliyinin Elmi-Tədqiqat Tibb Bərpə İnstitutu) Geologiya və Hidrogeologiya şöbəsinin əməkdaşları 1965-ci ildə Dəvəçi rayonu ərazisində kəşfiyyat işləri apararaq zaman tərkibində mineral və üzvi maddələr olan bu müalicəvi əhəmiyyətli bulağı müəyyən etməyə başlamışdır. Aparılan ilkin fiziki-kimyəvi tədqiqatlar göstərmişdir ki, suyun tərkibi nafusiya suyunu oxşadır. Azərbaycanın tibb sahəsi Qalaaltı suyunun əsasən sidik kisəsi xəstəliklərinin müalicəsində istifadə edir. O, insan orqanizmindən kəçik daşları və qumun böyüklərindən, öd kisəsindən, sidik və öd yollarından çıxması asanlaşdırır. Böyrəklərdə daşların yenicən yaranma meylliyinin aradan qaldırır. Orqanizmdə maddələr mübadiləsinin normalaşdırır, o cümlədən orqanizmin müdafiə gücünü bərpa edir.

Qalaaltı suyunu istifadə üçün uzun müddət saxlamaq olmaz. Bu sudan yalnız yerində istifadə olunmalıdır. Qalaaltı suyunun perspektivli olduğu müəyyən edilmişdir. 1969-cu ildə Qalaaltı suyunun müalicəvi xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi üçün Azərbaycan SSR Səhiyyə Nazirliyinə verilən təklif qəbul edilmiş və bundan sonra suyun klinik tədqiqatlarına başlanılmışdır. Bunun üçün Azərbaycan SSR Səhiyyə Nazirliyi kollegiyasının qərarı ilə "Siyezneft" in nəzdində 50 çarpanılı sanatoriya, eyni zamanda, suyun fizioloji və müalicəvi xüsusiyyətlərinin daha dəqiq öyrənilməsi üçün institutun alimlərinin ibarət ekspedisiya yaradılmışdır. Sanatoriya ilk dəfə Qalaaltı suyu ilə 100 xəstənin müalicəsi aparılmışdır və uğurlu nəticələr alınmışdır. Sonrakı illərdə də, yeni 1974-cü ilədək institutun əməkdaşları tərəfindən aparılmış klinik tədqiqatlar bu suyun bir çox xəstəliklərin müalicəsində əvəzsiz səfa mənbəyi olduğuna təsdiq etmişdir. Azərbaycan alimləri 400 nəfər üzərində aparılan müalicədən sonra belə qənaətə gəlmişlər ki, Qalaaltı mineral suyu həm də soyuqdemə ilə bağlı qarşıya çıxan bir çox xəstəliklərin müalicəsi üçün çox əhəmiyyətlidir.

1969-cu ildə Qalaaltı mineral suyu yerləşən ərazidə aparılan tədqiqatlar bununla məhdudlaşmamışdır. Belə ki, Qalaaltı mineral suyunun tədqiqat akademiki M.A.Qaşqay, S.M.Hacıyev, Ə.M.Ba-

bayev, rusiyalı alim Y.Lavruvin, Ə.T.Ələsgərov və digərləri tərəfindən davam etdirilmişdir. Bundan əlavə, 2009-cu ildə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Geologiya İnstitutu, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin əməkdaşları tərəfindən Qalaaltı suyunun bioloji-kimyəvi xüsusiyyətləri tədqiq edilmişdir. Bütün tədqiqatların nəticələri əvvəlki illərdə aparılmış nəticələrlə üst-üstə düşmüşdür.

Qalaaltı suyunun ən böyük təbliğatçısı Azərbaycanın təbii elminin bilicisi akademik Həsən Əliyev olmuşdur. Məhz bu alimin müstəsna xidmətləri sayəsində təbiətin bizi bəxş etdiyi Qalaaltı suyu bu gün çoxminli azərbaycanlıya və xarici ölkələrdən bura gələn xəstələrə şafa verir. Akademik Həsən Əliyevin böyük xidmətlərindən biri də ondan ibarət olmuşdur ki, o özü bilavasitə Qalaaltı müalicə-istirahət mərkəzinə hər il getməklə insanlara "niyə siz Azərbaycanda olan belə şifa mərkəzlərinə müraciət etmirsiniz? Amma xarici ölkələrdə çox baha qiymətə olan müalicə mərkəzlərinə gedərək itədiyiniz müalicəni də ala bilərsiniz..." fikrini aşılayır. Bununla o, xaricə gedən azərbaycanlıların müalicə üçün öz doğma vətəninə olan şefa mərkəzlərinə müraciət etməsinə işəvərli təşviq edir. "Sahdağ" villası 5, "Kepəz" və "Murov" villalarının hər biri isə 4 otaqdan ibarətdir. Otel ümumilikdə birdəfəlik 354 nəfərə xidmət etmək imkanına malikdir.

Qalaaltı kompleksində iəşə müəssisələrinə gələn turistlər və qonaqlar 45 nəfər gənc hər gün yüksək səviyyədə xidmət göstərir. Orta hesabla bura gələn turistlərə və qonaqlara hər gün 1200-1300 adama) yüksək səviyyədə xidmət göstərilir. Kompleksin tərkibində "Mənzərə" restoranı, "Lavanda", "Qala" və "Vitamin" barları qonaqların həm yüksək səviyyədə qidalanmalarına, həm də asudə vaxtlarını daha maraqlı keçirmələrinə geniş imkanlar açır. Müalicə istirahət kompleksində aptek, market, suvenir mağazası, kişi və qadın salonları var, qonaqlara lazımı bank xidmətləri təklif olunur.

Kompleksdə müştərilərə geniş əyləncə xidmətləri təklif edilir. Kompleksdə idmanın müxtəlif növləri üçün nəzərdə tutulmuş meydançalar, o cümlədən fitness, aerobika zalı, örtülü hovuz, tennis kortları, golf idman meydançası, geniş park sahəsi, əyləncə mərkəzləri, uşaqlar üçün oyun meydançaları, uşaq mərkəzləri və hovuzu, duz otağı, elektron oyunlar məkanı var. Burada 148 yerlik avtomobil dayanacağı da vardır.

Qalaaltı Hotel-Spanın ən böyük struktur bölmələrindən birində tibb müəssisəsi fəaliyyət göstərir. Qalaaltı müalicə-istirahət kompleksinə sağlamlıq və turizm məqsədilə gələnlərin sayı son illər sürətlə artır. Hazırda Qalaaltı hoteli və sanatoriyanın "Çıraq" Tibb Mərkəzində uroloq, ginekoloq, gastroenteroloq, kardioloq, nevroloq, terapevt, fizioterapiya ixtisasları üzrə həkimlər, eyni zamanda he-

kim-laborant, ultrasəs müayinəsi həkimləri, həkim rentgenoloqları çalışır. 12 nəfər orta tibb təhsilli tibb bacısı, 3 nəfər isə orta tibb təhsilli masajçı da fəaliyyət göstərir. Tibb Mərkəzində həkim-endokrinoloq, həkim-stomatoloq və həkim-kosmetoloq vakant yerləri var. Sadalanan həkimlərin fəaliyyəti üçün bütün spesifikasiq cihaz və avadanlıqlar Avropa ölkələrindən alınmışdır və hazırda burada istifadə olunur. Təəssüfəndir ki, buraya gələnlərin bir qisminin həm də diabet xəstələri olmasına baxmayaraq, nədənsə diabetdən müalicə almaq istəyənlər üçün ixtisaslı həkimlər yoxdur və onlar üçün xüsusi yeməklər hazırlanmışdır. Gələnlərin təxminən 15-20 faizinin uşaqlar olduğunu nəzərə alaraq həkim-pediatrin da olması vacibdir.

Azərbaycan Respublikasında kurortların 2009-2018-ci illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramında nəzərdə tutulmuş bezi məsələlərin Qalaaltı Hotel Spa kompleksində öz müsbət həllini tapması daha yaxşı olardı. Burada turistlərin ətraf ərazilərdə (rayonlarda) yerləşən çox fərqli təsərrüfat sahələrinə, tarixi yerlərə, təbii abidələrinə ekskursiyaları təşkil edilmişdir. Halbuki xarici ölkələrdə suda məhsulları, hətta pendir istehsalı müəssisələrinə, şərab zavodlarına, broyler fabriklərinə və s. yerlərə ekskursiya üçün hər bir turist 100-150 dollar sərf etməli olur. Əgər xarici ölkələrdə ekskursiyalar belə yüksək gəlir verirsə, bəs niyə Qalaaltı müalicə-istirahət kompleksinin yerləşdiyi ərazinin yaxınlığındakı Siyezneft Broylər Fabrikinə, heyvandarlıq kompleksinə, neftçixarma müəssisələrinə, qalalara, təbii abidələrinə və s. görməli və tarixi yerlərə ekskursiyalar təşkil olunmur? Turistlərin ekskursiyasını yaxın bölgələrdə yerləşən Şabran Çıraqqala məscidinə, Təxtakörpü su anbarına, Xidirzadə Babapirina (Beşbarmaq dağı), Şabran, Gilgilyaq mühafizə kompleksinə, Quba Cümə məscidinə, Təngialtı dərəsinə, Afrika sələsinə, Quba, "Balbulaq" istirahət mərkəzlərinə, Böyük Qafqazda Bazarüzüdü, Tufandağa, Şahdağ parkına, Sahdağ qış-yay turizm kompleksinə, Siyezne, Şabranın, Nabran-Yalamanın narın qumlu dəniz çimərliklərinə, hətta Qalaaltıya yaxın olan Rusiya Federasiyasının Dərbənd qalasına və s. yerlərə dincəlmək, əylənmək, ətraf mühitlə tanış olmaq üçün səyahət təşkil etmək olar. Təxtakörpü su anbarının ətrafında meşə örtüyünün salınması ilə yay aylarında buraya gələn əhəlin səmərəli istirahət üçün şərait yaratmaq olar.

Qalaaltı Hotel-Spanın 500-600 metr qərbdə, Gülen kəndinin ərazisində yerləşən Qoturubulaq adlanan müalicəvi suda yerli əhali qoturulu xəstəliyinin müalicəsində istifadə edir. Gələcəkdə müte-xəssislər və məsul şəxslər bu bulaqdan sanatoriya gələnlərinə də müalicəvi suyun istifadə etləsələr, daha yaxşı olar.

Qalaaltı müalicə-istirahət kompleksinə gedərək Bakı-Quba avtomobil yolunun Siyezne rayonu ərazisindən keçən hissəsində bilavasitə Qalaaltı müalicə-istirahət kompleksinə aparılan 20 kilometrlik yolun 2-3 yerində qarşılaşdığımız çox primitiv yol nişanları belə nəhəng bir mərkəzin adına layiq deyil. Qoyulmuş yol nişanları bura ilk dəfə öz avtomobilləri ilə gələn yerli və xarici turistlərin işini çətinləşdirir.

Azərbaycanda kurort və turizm xidmətlərinin yüksəldilməsi məqsədilə qonşu Türkiyə və Rusiya təcrübəsindən istifadə edilməsi və yeni xidmət sahələrinin yaradılması məqsəduyğun olardı. Qalaaltı Hotel-Spa kompleksinin sosial turizm layihələrində iştirak etməsi, burada aparılan düşgün qiymət siyasəti və s. daha çox turist cəlb etməyə imkan verərdi.

Neron BABAXANOV, İsmayıl ƏLİYEV, BDU-nun professorları

Qəhrəmanlıq təkcə döyüş meydanında göstərilir

Yaxud bir qoca neftçinin hekayəti

Dənizkənarı Milli parkda oturmaqda öyləmiş ixtiyar yaşlı kişi çənəsini yerə möhkəm dayadığı esanın tutacağına söykəyərək Xəzərə tamaşa edirdi. Hər dəfə baxışlarını dənizdən ayıraraq bayaqdan bəri sahildə söhbətə-söhbətə, zarafatlaşa-zarafatlaşa gəzişən təxminən 15 yaşlı oğlanlara yönəlirdi. Birdən yeniyetmələrdən ikisi öz aralarında mübahisə etməyə başladı. Onlardan biri deyirdi ki, ötən yay sahilye alan "İsrafil Hüseynov" gəmisini görüb. Eşitdiyinə görə, bu bənzərsiz gəminin daxilində nəhəng bir zavod yerləşdirilib. Dostu onun yanıldığını, yaqın ki, "İsrafil Məmmədov" gəmisini gördüyünü söyləyirdi. Hər ikisi öz fikrində ısrarlı olduğu üçün qızğın mübahisəyə axsa-ya-axsaya onlara tərəf gələn qoca son qoydu.



"Sakitləşin, ay oğul, hər ikinizin sözündə həqiqət var. - deyə kişi onları yaxınlığa çağırdı və məsələni aydınlaşdırmağa başladı. - "İsrafil Məmmədov" gəmisini ilk İkinçi Dünya müharibəsində böyük rəşadət göstərmiş, Azərbaycanlı döyüşçülər arasında ilk dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına almış igid soydaşımızın xatirəsi əbədiləşdirilib. Lakin qəhrəmanlıqlar təkcə saşə meydanlarında göstərilir. Tarix və təbiət Azərbaycan xalqının oğullarına hünər və fədakarlıq üçün əbədi bir meydan da bəxş edib. Bu, neft cəbhəsində, qurudakı geniş mədənlər, dənizdəki nəhəng yataqlardır. Xəzəri fəth edən neftçilərimizdən biri də İsrafil Hüseynov olub. Odu ki, "İsrafil Hüseynov" gəmisini də. Daha doğrusu, bu, buruduzən bərdir. Neft və qazı sahilye daşımaq üçün suyun altından çəkilən kəmərlərin buruları dənizin dərinliklərində bu gəminin vasitəsilə düzülür".

Uşaqların onu maraqla dinlədiyini gören qoca söhbətini davam etdi: "İsrafil kimi qəhrəmanlarımız çox olub. Axi Azərbaycan qədim neft diyarıdır və xalqımız əsl rəhərdir torpaq təkindən "qara qızıl" çıxarıb. Hələ 20-ci yüzilliyin əvvəllərində Usta Piri, Ağa Neymetulla, daha sonra Ağadadaş Kərbəlayı oğlu və onlarla digər neftçi ad-san qazanıb. Məsələn, Ağa Nemətulla maili istiqamətləndirilmiş qazmanın təşəbbüsçüsü olub, ilk belə quyunu 1946-cı ilin yanvarında Bayıl dağında qazıb. Bu isə ele bir qazma üsuludur ki, sonralar onsuz "Neft Daşları", "Gürgənneft", "Darvin bankası", "Səngəçal-Bulla-dəniz" kimi yataqların mənişmənilməsi mümkün olmazdı.

XX əsrin ortalarında yaxın ölkəmizdə dəniz yataqları da kəşf olunub. Əslində Xəzərin dibində zəngin neft yataqlarının olduğu həmin vaxtdan çox-çox əvvəl bəlli idi. Vaxtilə neft kralları olan Nobellər, Mantaxevlər, Rotsildlər bu sərvətləri mənişməmək, "qara qızıl"ı dənizin dərinliklərindən "sorub" aparmaq üçün texnikalarını o-da-köze vurublar. Lakin primitiv texnika, bir də rəqabət məngənsi həmin milyonçuları öz isteklərinə çatmaqda qoymayıb. Xəzərin sərvətini üzə çıxarmaq özümdə, Bakı neftçilərinə qismət oldu. Beləliklə, daha dərin mənə, daha geniş məzmun daşıyan "dəniz neftçisi" peşəsi yaranıb. Bu ifadə sanki qəhrəmanlıq rəmzinə çevrilib.

Dünyada dəniz neftinin erəsi da Azərbaycan başlayıb. 1949-cu ilin payızında sahildən 100 kilometr aralıda "Neft Daşları" yatağında ilk quyu fontan vurub. "Neft Daşları"nın rəhbərlik etdiyi ekspedisiya ilə birlikdə kəşf edən geoloq Ağa qurban Əliyev gəldiyi nəticələri sübuta yetirmək üçün çətin sınaqlardan keçməli olub. Ona mane olanlar ən çox rəhbər dairələrdəki kürsülərdə oturan ermənilər idi. Onlar geoloq-alimi tutduğu yoldan döndərək, ruhdan salmaq və beləliklə, "Neft Daşları" söhbətini bırıyılıq bağlamaq istəyirdilər. Lakin Ağa qurban Əliyev öz bilji və cəsəreti ilə onların hamısını, necə deyərlər, divara söykədi. Qarşıya qoyulmuş məqsədə nail olmaq - "Neft Daşları"nı işlətməyə başlamaq üçün böyük əmək və dözüm nümayiş etdirdi. Dəfələrlə respublika rəhbərliyi qarşısında məsələ qaldırdı. Nəhayət, qalib gəldi. Sübut edib bildi ki, Xəzərdə neft mövcuddur, özü də böyük həcmdə! Onu çıxarmaq da mümkündür!

"Neft Daşları"nda ilk kəşfiyyat quyununun qazılması üçün usta tayin olunması məqamı yetişəndə birinci Mixail Kaverockinin adı çəkildi. O, zəngin təcrübə toplanmış mahir qazmaçı idi. Beləliklə, 1949-cu ilin ilk günlərində Kaverockinin briqadası adaya yaxınlaşdı. Qazmaçılar neçə ay sərt dağlar qoynunda gərgin əmək sərf etdilər. Gecələr kəhnə bir gəmidən Nəzərdilmiş siqinacaqda daldalanırdılar. Həyatlı, böyük zəhmət və iradə qalib

gəldi. Quyu 1100 metr dərinlikdən fontan vurdu və hər gün 100 ton neft verməyə başladı. Kaverockin bundan sonra "Neft Daşları"nda daha 8 il kəşfiyyat quyu qazdı. Lakin 1957-ci il noyabrın 22-də gecə dənizdə olmanın bir fırtına qopdu. Xəzər həmişə narahət dənizdir, bununla belə, həmin gecədəki kimi amansız fırtınalar 100 ildə bir dəfə olur. O gecə saşə qalxan dalğalar briqadadan qaldırdığı dəniz özüllünü nəhəng metal hissələri sulara qərq etdi. Beləcə, çox sevdiyi Xəzər qəhrəman Kaverockinin və onun mərd həkmləri - Süleyman Bağirovun, Nikolay Duplxinin, İbrahim Sadiqovun, Məmməd Muradovun, Bala Mirzəyevin, bir sözlə, 22 dənizçinin son mənzili, məzarı oldu...

Xoşbəxtlikdən həmin gecə Neftçi Qurban (Qurban Abbasov) əmək növbəsində deyildi. Usta Mixail Kaverockinlə birlikdə "Neft Daşları"nda ilk quyu qazılardan biri də o olmuşdu. Burada o, misli görünməmiş nəticələr qazanaraq qazmanın sürətini rekord səviyyəyə çatdırmışdı. 1950-ci ilin sonunda bu quyu artıq mütəmadi neft verməyə başlamış və Neftçi Qurbanın şan-şöhrəti hər yana yayılmışdı.

Qurban Abbasov yarım əsrədən çox Azərbaycanın neft sənayesinə xidmət edib. Bu 50 ilin ilk dövründə, yəni 5-10 illərdə o, ele start götürüb, ele hünərlə qalışıb və zəngin təcrübə toplanmışdı ki, sonralar 40 ildən çox bir müddətdə sahənin ənənəli müəssisələrinə, böyük neftçi kollektivlərinə rəhbərlik edib bilmişdi. Keçən əsrin 70-ci illərində Ağa Nemətullanın, Kaverockinin, Neftçi Qurbanın estafetini İsrafil Hüseynov davam etdirdi.

İsrafil Hüseynov peşəkar qazmaçı, qazma ustası idi. Briqadası ilə birlikdə keçmiş SSRİ-də ilk dəfə bir quyunun qazılmasına vaxtından iki ay doqquz gün tez nail olmuş və qazma alətinin 2040 metr dərinliyə çatdırmışdı. Maili qazma sahəsində iş bütün Avropada rekord sayılan nəticə göstərmişdi.

O illərdə "İsrafil Xəzərin təkine hünəm edir" deyirdilər. Radio dalğalarından hər yana bir nəğmə yayılırdı: *İsrafil hünəri, İsrafil adı Şəhri, nəğməli dağlardanıdır...*

Ömrünün doqquzuncu onilliyini yaşayan canlı ensiklopediya, əfsanəvi neftçi-geoloq, akademik Xoşbəxt Yusifzadə haqqında isə, şübhəsiz ki, çox eşitmişiz... Bu insanların hamısı yaşıdları dövrün ən yüksək mükafatlarına və fəxri adlarına layiq görüldü.

Yeni neft strategiyası, "Əsrin müqaviləsi" neftçilərimiz qarşısında daha geniş üfüqlər açdı. Neft cəbhəsində indi də bir çox qəhrəmanlarımız var - Azərler, Abdullalılar, İlqarlar, İsraililər, Firatlar, Orxanlar... Bu gün Azərbaycan neftçisi Xəzərdəki ən müasir neft və qaz platformalarını idarə edir".

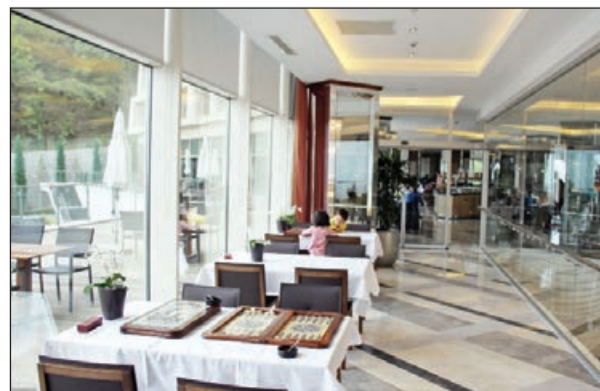
Söhbətini bitirər-bitirəm qoca qəflətan nəyi isə xatırlayıb saatına baxdı. Ayağ qalxıb dedi: "Bəlkə sənə həmin qəhrəmanlıq meydanından bu insanların sən - Arif və sən - Fərid əvəz edəcəksiniz..."

Qoca söhbət əsasında dostlaşdığı gələnlərin adını da öyrənmişdi. Özü isə adını belə demədən əsasına güvənə-güvənə uzaqlaşdı. Deyəsən, kim olduğunu bildirməyi unutmşdu. Belkə təvəzökarlıq etmişdi? Belkə də dəli-dolu Xəzərin qoynunu hünər meydana seçmiş yuzlərdən, minlərdən biri olduğu üçün özündə onlardan fərqləndirmək istəməmiş, odur ki, heç tanışlıq da verməmişdi...

Flora SADIQLI, Ağaəli MƏMMƏDOV (foto), "Azərbaycan"



Fotolar Ağaəli MƏMMƏDOVUNDUR





İqlim dəyişikliyi - bəşəriyyət üçün böyük təhlükə

Fələkətdən qurtulmaq üçün vaxt daralır



Qlobal iqlim dəyişikliyi müasir dövrün əsas təhdidlərindən biridir. İqlimin dəyişməsi nəticəsində hava şəraitinin proqnozlaşdırılmasının çətinləşməsi ərzaq istehsalını təhlükə altına qoyur, dəniz səviyyəsinin yüksəlməsi təbii fələkətlər riskini artırır. Bu gün qəti addımlar atılmasa, bəşərin iqlim dəyişikliyinə uyğunlaşması üçün daha çox səy və xərc tələb olunacaqdır.

İqlim dəyişikliyinə əsas səbəbi insanın karbohidrogenlərdən enerji mənbəyi kimi geniş miqyasda istifadə etməsidir. Yer atmosferində istixana qazlarının əsas komponenti olan karbon dioksid (CO2) emissiyasının artması Avropada daş kömürdən geniş istifadəyə keçidə müsbət olunmuş sənaye inqilabının başlaması, XIX əsrin axırları - XX əsrin əvvəllərində neft və təbii qazın dünya iqtisadiyyatının energetika balansına daha çox cəlb olunması ilə nəzərə çarpmışdır.

Istixana qazları Günəş istisinin bir hissəsini özündə saxlayaraq və planeti həyat üçün yararlı edərək təbii yola əmələ gəlir və insanları, eləcə də digər canlı varlıqları yaşamasında mühüm rol oynayır. 150 illik sənayeləşmə, həmçinin məşərlərin kütləvi şəkildə kəsilməsi və kənd təsərrüfatı istehsalının intensivləşməsi atmosfərə istixana qazı tullantılarının artmasına gətirib çıxarmışdır. Əhəlinin artması və ölkələrin iqtisadiyyatının inkişafı ilə istixana qazı tullantılarının həcmi artır.

Hökumətlərarası ekspert qrupunun apardığı tədqiqatlardan aydın olur ki, 1880-2012-ci illərdə orta global temperatur 0,85 dərəcə artmışdır. Okeanlar istilənmiş, buz və qarın həcmi azalmış, dəniz səviyyəsi yüksəlmişdir. 1901-2010-cu illərdə istiləşmə nəticəsində dənizin səviyyəsi orta hesabla 19 santimetr yüksəlmiş ki, bu da buzların eriməsinə gətirib çıxarmışdır.

Atmosfərə atılan istixana qazlarının həcminin artması nəzərə alınmaqla ehtimal olunur ki, cari yüzilliyin axırlarında orta global temperatur 1990-cı il səviyyəsi ilə müqayisədə 1-2 dərəcə və sənayeləşmədən əvvəlki dövrə müqayisədə 1,5-2,5 dərəcə artacaq. Okeanların istilənmiş və buzların eriməsi davam edəcək. Hesablamalara görə, 2065-ci ildə orta dəniz səviyyəsi 24-30 santimetr, 2100-cü ildə 40-63 santimetr yüksələcək. İstixana qazı tullantıları tamamilə dayansız belə, iqlim dəyişikliyinə əksər fəsadları bir neçə yüz il qalacaq.

Qlobal iqlim dəyişikliyi artıq faktıdır. Ona görə də BMT planeti xilas etmək üçün hərəkətə keçmişdir. 1992-ci ildə BMT-nin iqlim dəyişikliyi haqqında qərar qəbul olunmuşdur. Bu, iqlim dəyişikliyi probleminin həlli yolunda ilk addım idi. Konvensiyanın əsas məqsədi insan amlinin iqlim sistemində təhlükəli təsirinə yol verməkdir.

1995-ci ildə dünya dövlətləri iqlim dəyişikliyinə qlobal reaksiya tədbirlərini möhkəmlətmək məqsədilə danışıqlara başlamışdır. İki il sonra Kioto protokolu qəbul olunmuşdur. Sənəd inkişaf etmiş ölkələri istixana qazı tullantılarının azaltmağa məcbur edir. Öhdəliklərin icrasının birinci mərhələsi 2008-ci ildə başlamış və 2012-ci ildə başa çatmışdır. İkinci mərhələ 2013-cü ildə başlamışdır və 2020-ci ildə bitəcək.

2020-ci ildə Kioto protokolu Paris iqlim sazişi əvəz etməlidir. 2015-ci il dekabrın 12-də konsensusla qəbul olunmuş və 2016-cı il aprelin 22-də imzalanmış saziş iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə istiqamətində qətiyyətli addımlar atmaq, onun fəsadlarını yüngülləşdirmək və bu işdə inkişaf etməkdə olan ölkələrə kömək göstərmək məqsədilə tarixdə ilk dəfə olaraq bütün xalqları bir araya gətirmişdir. Sənəd cari əsrə global temperatur artımını 2 dərəcə səviyyəsində saxlamaq və bu göstəricini hətta 1,5 dərəcəyədək endirməyə çalışmaq məqsədi güdür.

Lakin iqlim dəyişikliyi bəşəriyyət üçün böyük təhlükə olsa da, istixana qazı tullantılarının həcminə görə dünyada birinci yeri tutan ABŞ Paris sazişindən çıxmaq niyyətindədir. Amerika lideri Donald Tramp iqlim dəyişikliyinə inanmır. Onun fikrincə, global istiləşmə uydurmadır. ABŞ Prezidenti 2017-ci il iyunun 1-də bəyan etmişdir ki, onun ölkəsi sazişə iştirakını dayandırır. Tramp qəyd etmişdir ki, sazişin icrasını ABŞ-a 3 trilyon dollara və 6,5 milyon itirilmiş iş yerinə başa gələcək. O əlavə etmişdir ki, saziş ABŞ iqtisadiyyatını sarsıdacaq, kömür sənayesini məhv edə bilər.

Bununla belə, ABŞ Prezidenti bildirmişdir ki, sazişə yenidən baxmaq üçün danışıqlar aparmağa hazırdır. Amma Avropa liderləri və BMT rəhbərləri cavab olaraq vurğulamışlar ki, sazişə bir dövlətin tələbi ilə baxıla bilməz. Öz növbəsində Ağ ev dəqiqləşdirmişdir ki, Tramp eks-prezident Barak Obamanın başladığı karbon dioksid tullantılarının azaldılması işini dayandırmışdır.

Bələ bir məqamı da qeyd etmək lazımdır ki, Paris sazişinin 28-ci maddəsinə uyğun olaraq, ABŞ-ın iqlim sazişində 2020-ci il noyabrın 4-dən, yeni saziş ABŞ ərazisində qüvvəyə gəndikdən dörd il qabaq çıxarmaq lazımdır. ABŞ səndən çıxmadan əvvəl bütün öhdəliklərinə yerinə yetirməli, o cümlədən BMT-yə zərərli tullantılar haqqında hesabatları təqdim etməlidir.

Göstərilən bütün səylərə baxmayaraq, istixana qazlarının əsas təvədicisi olan karbohidrogen xammalı yaxın onilliklərdə enerji istehsalının başlıca mənbəyi olaraq qalacaq. Proqnozlara görə, 2025-ci ildə neft istehlakı azı 50 faiz, təbii qaz istehlakı 70 faiz, daş kömür istehlakı 60 faiz artacaq. İqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizə üçün nüvə energetikası və bərpə olunacaq enerji mənbələrindən istifadənin zəruriliyinə gəlinə, onlardan istifadə cüzi artacaq, müvafiq olaraq 5,3 faiz və 7,6 faizdən çox olmayacaq. Yer təkindən çıxarılan karbohidrogenlər gələcəkdə də global enerji istehsalında hegemon mövqeyini qoruyub saxlayacaq. Hökumətlərarası ekspert qrupu istixana qazı emissiyasının 2030-cu ilədək 25-90 faiz artacağını proqnozlaşdırır.

İqlim dəyişikliyinə törətdiyi fəsadlar artıq özünü göstərir. Dünya okeanının səviyyəsinin artması, buzlaqların və xüsusilə Arktikada qütb buzlarının eriməsi Yer səthinin qar və buzla örtülü sahələrinin azalması, bəzi regionlarda (Şimali və Cənubi Amerikanın şərqi hissəsi, Şimali Avropa, Şimali və Mərkəzi Asiya) yağıntının miqdarının artması və digərlərində azalması, quraq zonalarda genişlənməsi (Afrika, Cənubi Asiyanın bir hissəsi), Şimali Atlantikada tropik siklonların daha çox əmələ gəlməsi və s. kimi təcrübə təsdiqini tapmış hadisələr global istiləşmə fenomeninin reallıq olduğunu dəlilətdir. Qlobal istiləşmə və iqlim dəyişikliyi bir çox təbii ekosistemlərə, nəticə etibarilə bütövlükdə biosferin vəziyyətinə və insan həyatının biosfer şəraiti-

Allahverdi MEHDİYEV, "Azərbaycan"

Azercell abunəçilərinin nəzərinə

12.02.2019-cu il tarixindən etibarən fakturasız (SimSim) xətt sistemində aid nömrələrdə mövcud olan "Azercellim", "Bizimkilər", "Hər yere", "GəncSim", "Bölgə" və "Tələbə birliyi" tarifləri çərçivəsində hər bir SMS-in qiyməti 5 qəpik təşkil edəcəkdir. Eyni zamanda "GəncOl" və "Kombo" tarifləri çərçivəsində təqdim edilən paketdən əlavə göndərilən hər bir SMS-in qiyməti 5 qəpik təşkil edəcəkdir.

12.02.2019-cu il tarixindən etibarən fakturalı xətt sistemində aid nömrələrdə mövcud olan "Bizimkilər", "Hər yere", "Aile Tarif", "Dövlətcell", "SOCAR" və "Mediacell" tarifləri çərçivəsində hər bir SMS-in qiyməti 5 qəpik təşkil edəcəkdir. Eyni zamanda "Biznes200", "Hədsiz" və "Hədsiz Zəng" tarifləri çərçivəsində təqdim edilən paketdən əlavə göndərilən hər bir SMS-in qiyməti 5 qəpik təşkil edəcəkdir.

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin inzibati binasının fasiləsiz mühafizəsinin satın alınması üzrə 17.12.2018-ci il tarixində keçirilmiş kotirovka prosedurunun qalibi "TRUST-S.S." MMC olmuşdur və onunla müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin "Toshiba" markalı VRF sistemli kondisionerlərinə texniki xidmətin göstərilməsinin satın alınması üzrə keçirdiyi 17.12.2018-ci il tarixli kotirovka prosedurunun qalibi "Azcond" MMC olmuşdur və onunla müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Strateji Araşdırmalar Mərkəzi üçün kompüter avadanlıqlarının alınmasının satın alınması üzrə keçirilmiş 17.12.2018-ci il tarixli kotirovka prosedurunun qalibi "KoçSistem Azərbaycan" MMC olmuşdur və onunla müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin "cijournal.az", "stj.sam.az", "sam.az" saytlarına texniki xidmətin göstərilməsinin həmin saytların serverlərinin təhlükəsizliyinin proqram təminatının satın alınması üzrə keçirilmiş 19.12.2018-ci il tarixli kotirovka prosedurunun qalibi "AX MEDIA" MMC olmuşdur və onunla müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

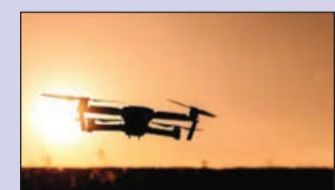
Fransa hökuməti etirazların xaricdən dəstəkləndiyini iddia edir



Fransa hökumətinin mətbuat katibi Bençamin Qrivo bildirmişdir ki, bəzi ölkələr etiraz edən "sarı jiletlər"ə dəstək verir. O vurğulamışdır ki, etiraz hərəkatı tam fərqli baxışların, bəzi hallarda isə əks baxışların nümayəndələrini birləşdirmişdir. Onları yalnız kaos, zorakılıq və iğtişaşlar törətmək istəyi bir araya gətirir. Qrivo nümayişçiləri açıq-aşkar dəstəkləyən İtaliya hökumətinin tənqid etmişdir. Məsələn, "5 ulduz" hərəkatının üzvü Luici di Mayo və "Liqa" sağçı partiyası etirazçılara həmrəylik nümayiş etdirmişdir.

Paris Rusiyanın "Russia Today" telekanalının da etiraz aksiyalarını necə izləndiyindən narazıdır. Qrivo telekanalı Fransada baş verən hadisələri açıqca dəstəkləyən "təbliğət aləti" adlandırmışdır.

Yəməndə pilotsuz təyyarə hərbi bazanı vurdu



Yəmənin cənubunda, Ləhc əyalətində hökumət qüvvələrinin hərbi hava bazası "Ənsar Allah" (hövşilər) qiyamçı hərəkatının hücumuna məruz qalmışdır. Nəticədə azı 6 hərbi qulluqçu həlak olmuş, 20-si yaralanmışdır.

"Sky News Arabia" telekanalının xəbərinə görə, "Anad" bazasına hücum zamanı orada hərbi parad keçirilir. Zərərçəkənlər arasında əyalətin qubernatoru Əhməd Abdulla Türki və 4-cü hərbi dairənin komandanı, general-mayor Fəzəl Həsən da var. Bundan əlavə, ordunun baş qarargah reisi, general-leytenant Abdulla Səlim Nəxi, onun müavini Saleh Zindani və hərbi kəşfiyyatın reisi Məhəmməd Saleh Təmmah yaralanmışlar. Mərasimi işıqlandıran jurnalistlər arasında da zərərçəkənlər var.

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti

539-49-20

Qəzetin daim yenilənən rəsmi internet ünvanı: www.azerbaijan-news.az

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Vergilər Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektiv Ceyhun Şadlinskiyə əzizi **AZƏR ŞADLINSKİNİN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin kollektiv Universitetin tədris və təlim texnologiyaları üzrə prorektoru, dosent Anar Rzayevə əzizi **NİZAMİ MÜƏLLİMİN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Həmid Bağırov Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədr müavini Ağalar Vəliyevə əzizi **ZAHİR ƏLİZADƏNİN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Həmid Bağırov Azərbaycan Tibb Universiteti Anatomiya və tibbi terminologiya kafedrasının müdiri, professor Vaqif Şadlinskiyə və maliyyə nazirinin müavini Azər Bayramovaya əzizləri **AZƏR ŞADLINSKİNİN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Suriyada beş britaniyalı hərbiçi həlak oldu

Suriyanın cənubunda ABŞ-ın başçılıq etdiyi beynəlxalq koalisiyanın tərkibində döyüşən beş britaniyalı hərbi qulluqçu İŞİD qruplaşmasının terrorçuları ilə toqquşma zamanı həlak olmuşdur. Bu barədə "əl-Vətan" qəzeti xəbər verir. Məlumatla görə, İŞİD britaniyalı hərbiçilərin dəstək verdiyi YPG terrorçu təşkilatının mövqelərinə əks hücum keçmək üçün qum fırtınasından istifadə etmişlər. Döyüş ötən sənbə günü Şəfa qəsəbəsinin yaxınlığında baş vermişdir. Yaralanmış bir neçə britaniyalı Həsəkə şəhərindəki hospitala qatırılmışdır.

Beynəlxalq aləm

Tramp demokratlarla danışıqları kəsdi



ABŞ Prezidenti Donald Tramp Meksika ilə sərhədə divar inşasının maliyyələşdirilməsi məsələsi və federal orqanlarının işinin qismən dayandırılması barədə Konqresdəki Demokratlar Partiyasının liderləri ilə 19 gün ardıcıl olaraq davam edən danışıqları kəsmişdir.

Görüşdə Senatdakı demokratlar azlığının başçısı Çak Şumer və Nümayəndələr Palatasının spikeri Nensi Pelosi iştirak etmişlər. Tramp görüşdən sonra danışıqları vaxt itkisi kimi qiymətləndirmişdir.

Bununla bağlı o, Twitterdəki səhifəsində yazmışdır: "Mən soruşdum ki, əgər federal orqanların bloklaşdırılması son qoysam, yaxın 30 gün ərzində nə baş verəcək? Siz sərhədlərin təhlükəsizliyi planını qəbul edəcəksinizmi? Nensi dedi: "Xeyr". Mən vıdalaşdım - artıq heç nə alınmayacaq". Bir müddət sonra Şumer təsdiqləmişdir ki, Pelosinin mənfəi cavabından sonra Tramp demişdir: "Bu halda bizim müzakirə edəcəyimiz bir şey yoxdur". Bununla məsləhətləşmələr bitmişdir.

BAŞ REDAKTOR
Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan
AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail: secretary@azerbaijan-news.az az_reklam@azeronline.com azerbaijan-news@mail.ru www.azerbaijan-news.az

Telefonlar
Qəbul otağı - 539-68-71, Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 538-97-96, Məsul katib - 539-43-23, Məsul katib müavini - 539-44-91, Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39, 539-84-41, 539-21-00, İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55, Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68, Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82, Reklam şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11, Kompüter mərkəzi - 538-20-87, Fotolüstrasiya şöbəsi - 538-84-73, Mühəsibət - 539-59-33, Faks - (+994 12) 5398441

Qeydiyyat nömrəsi 1
"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnmiş, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sütyonlanırla barabər, dərəcə üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir
Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet
Tiraj 7722
Sifariş 68
Qiyməti 40 qəpik